

การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

A STUDY OF SCOUTING ACTIVITY ADMINISTRATION OF SCHOOLS
IN KHUN YUAM DISTRICT UNDER THE MAE HONG SON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

อานูภาพ เมืองมานิตย์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พ.ศ. 2566

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุนวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน
เขต 1

ผู้วิจัย : อานุภาพ เมืองมานิตย์

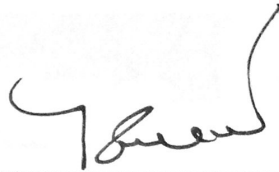
สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

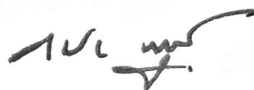
คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ถนิต บุญชัย)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ อนุมัติให้แนบการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณี ภู่วัน)

วันที่ ...๑๙... เดือน ...มิถุนายน... พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ : การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัย : อานุกาฬ เมืองมานิตย์

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

: รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ 2) ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ และกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม จำนวน 152 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน ของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก คือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ และด้านลูกเสือตามลำดับ และสภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด คือ ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านผู้บริหารโรงเรียน

2. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยาภิบาล เสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร ควรตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารีในโรงเรียน มีการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือ ในแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวางเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนด ปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณ และสรุปผลโครงการเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เปิดโอกาส ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพพิเศษตามความสนใจ โดยการ สนับสนุนงบประมาณให้อย่างเพียงพอ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือตาม หลักสูตรและวิชาชีพพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า

คำสำคัญ: การบริหารงานลูกเสือ, โรงเรียนในอำเภอยุทธยาภิบาล

The Title : A Study of Scouting Activity Administration of Schools in Khun Yuam district under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1

The Author : Anuphap Muangmanit

Program : Educational Administration

Independent Study Advisor

: Associate Professor Dr. Praphan Thumachai

Advisor

ABSTRACT

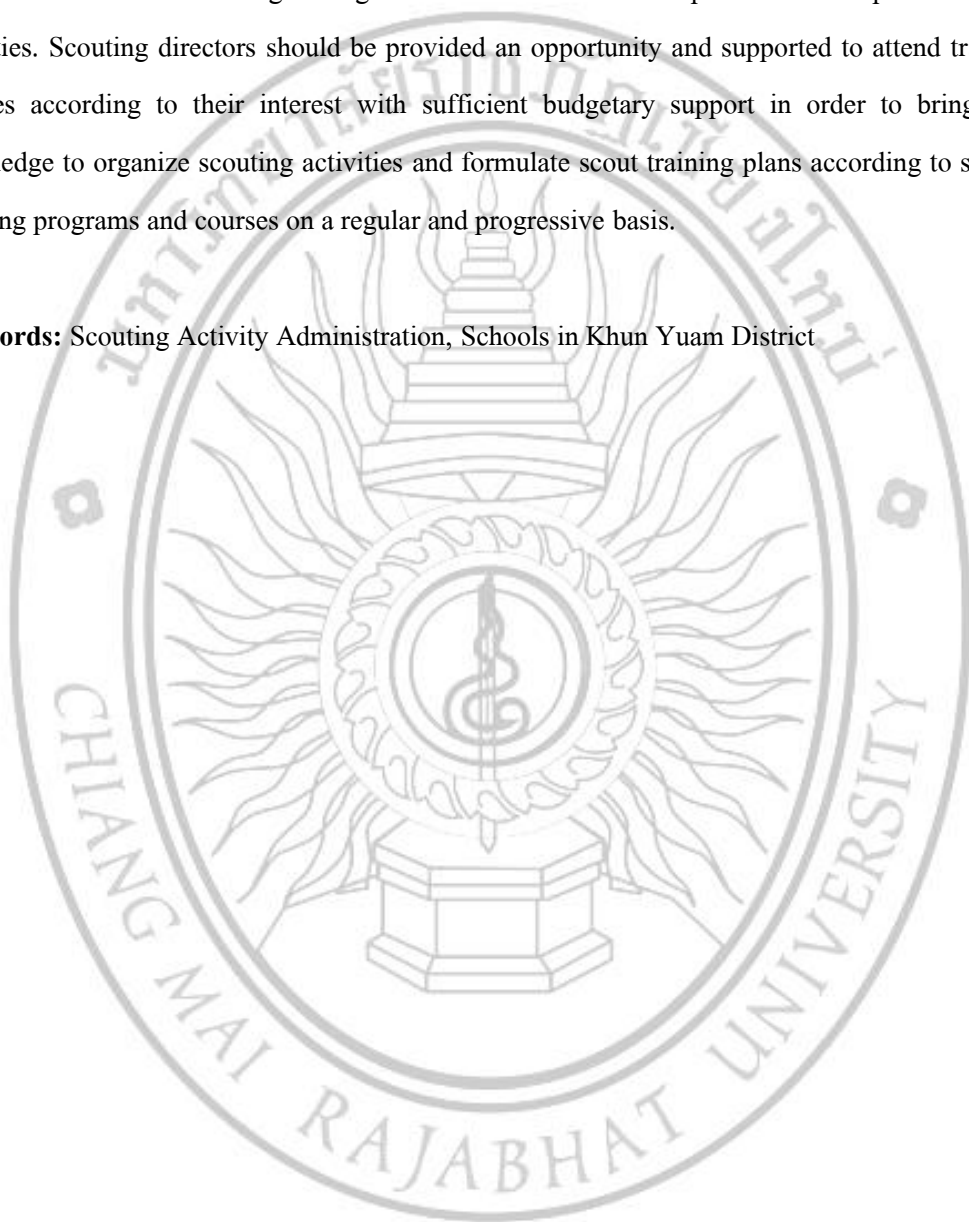
The objectives of this independent study were to investigate the current contexts and problems of scouting activity administration and to examine the problem-solving guidelines for the scouting activity administration of schools in Khun Yuam districts under the Mae Hong Son Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of 152 school scouting directors, school cluster scouting directors and deputy directors, and directors and deputy directors of cub scout, scout, and senior scout divisions of the schools in the district. The target group for the interview comprised six informants from schools with scouting best practices under the Office of Basic Education Commission. The research instruments were a questionnaire and an interview. The content analysis was used to analyze the qualitative data and the quantitative data were statistically analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation. The study results are summarized as follows.

1. The current contexts of the scouting activity administration, overall and by aspects, were at the high level. The aspects, ranked from high to low, were school administrators, scouting directors, scouting activity organization, and scouting respectively. The overall problems of the administration were at the moderate level. The problematic aspects, ranked from high to low, were scouting activity organization, scouting, scouting directors, and school administrators.

2. The problem-solving guidelines for scouting activity administration of the schools were that school administrators, teachers and educational personnel should realize and pay a

particular attention to learners' development activities based on the Basic Education Core Curriculum and promote boy and girl scouting activities in their respective schools. Scouting activities, programs, and plans should be incorporated into the annual action and educational quality development plans. The goals for learner development should be clearly established with operational schedules and budget. Program summaries should be implemented to improve scouting activities. Scouting directors should be provided an opportunity and supported to attend training courses according to their interest with sufficient budgetary support in order to bring new knowledge to organize scouting activities and formulate scout training plans according to special scouting programs and courses on a regular and progressive basis.

Keywords: Scouting Activity Administration, Schools in Khun Yuam District

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง ที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้การศึกษานี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้มีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่า ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อวงการศึกษายังยิ่งแก่ผู้วิจัย นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก ท่านผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ท่านรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอยายวม และเพื่อนครูทุกท่านในอำเภอยายวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้การค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณครอบครัว เพื่อนร่วมงานทุกคนที่ให้อำนาจใจและสนับสนุนผู้วิจัย เสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บิดา มารดา บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้า เป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

อานุกาฬ เมืองมานิตย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	๗
ABSTRACT.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๙
สารบัญภาพ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การบริหารกิจการลูกเสือ.....	8
การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา.....	19
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	65
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
รูปแบบการวิจัย.....	66
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1.....	66
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1.....	72

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา	75
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1	78
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1	90
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	97
สรุปผลการวิจัย	98
อภิปรายผลการวิจัย	103
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษา	112
ภาคผนวก ข ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	113
ภาคผนวก ค สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม	114
ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ	125
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อทำการค้นคว้าอิสระ	128
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา	130
ภาคผนวก ช แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	132
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	144
ภาคผนวก ฌ รูปภาพการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ	150
ประวัติผู้วิจัย	153

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	คุณสมบัติของผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือ ด้านอายุและวุฒิ37
3.1	จำนวนประชากร ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 167
3.2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเครือข่ายของโรงเรียนในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1.....69
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม.....76
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหาร งานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล โดยรวม.....78
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหาร งานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล ด้านที่ 1 ด้านผู้บริหารโรงเรียน.....79
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหาร งานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล ด้านที่ 2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ.....84
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหาร งานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล ด้านที่ 3 ด้านลูกเสือ86
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหาร งานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล ด้านที่ 4 ด้านการจัดมวกิจกรรม ลูกเสือ.....88
4.7	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหา การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล91
4.8	ผลการสังเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ในอำเภอบางบาล92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	จำนวนและร้อยละผลการยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทาง การแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1.....96

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	โครงสร้างการบริหารกิจการลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 ...16
2.2	แผนผังการบริหารกิจการลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 และองค์การที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ17
2.3	แผนผังการบริหารกิจการลูกเสือขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ18
2.4	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พุทธศักราช 2560-2564 ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคคน ให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบ ต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2560, น. 4) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการ จัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 5) เช่นเดียวกันกับพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2551, น. 2-3)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็น ต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4) สอดคล้องกับกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมหนึ่งในกิจกรรมนักเรียน ที่มุ่งปลูกฝังระเบียบ วินัย และกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันให้รู้จักการเสียสละบำเพ็ญประโยชน์ แก่สังคม และวิถีชีวิต ในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไป ตามข้อบังคับของ

สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, น. 29)

กระบวนการบริหารกิจการลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย มีความสามัคคี รู้จักเสียสละบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม สังคมและประเทศชาติ นำไปสู่พื้นฐานของวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการลูกเสือไทยเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า เป็นประเทศหนึ่งที่มีกิจการลูกเสือที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก เนื่องจากมีพระมหากษัตริย์เป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ มีพระราชบัญญัติว่าด้วยลูกเสือเป็นกฎหมายสำคัญ ดังที่ พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร พระราชทานแก่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2542 ณ พระตำหนักนันทบุรี (สมาคมสโสรลูกเสืออากาศ, 2542, น. 6) ความว่า “การลูกเสือเป็นกิจการที่ได้รับการยอมรับว่า มีระเบียบแบบแผนที่ดี มีประสิทธิภาพในการฝึกฝนเยาวชนไทยให้เป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ทั้งมีความเชื่อมั่นในอันที่จะฝึกหัดปรับปรุงตัวเองให้สามารถพึ่งตนเอง และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและส่วนรวมได้ ท่านทั้งหลายย่อมซาบซึ้งคุณค่าของกิจกรรมลูกเสือตามที่กล่าวมาแล้วเป็นอย่างดีจึงยินดีเข้ามาบริหารงาน และสนับสนุนกิจการลูกเสือ”

จากการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนูชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้มีการจัดกิจกรรมและบริหารงานลูกเสือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดการศึกษา ซึ่งการบริหารงานลูกเสือที่มีคุณภาพจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสมบูรณ์ สำหรับการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะพื้นฐานให้กับเด็กได้พัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ ฝึกการมีระเบียบวินัย เคารพกติกา มีความสามัคคี คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ มีความรักชาติ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ปรารถนาของสังคมไทย แต่เนื่องด้วยสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างในด้านผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือ และการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือ จึงอาจทำให้มีการบริหารงานที่แตกต่างกัน ถึงแม้กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนจะเป็นกิจกรรมบังคับในหลักสูตร แต่การบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนแตกต่างจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ยังไม่สามารถบริหารให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ อีกทั้งยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนูชนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในด้านผู้บริหาร

โรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านการจัดมวลงิจกรรมลูกเสือ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ได้แนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานลูกเสือ ใช้ประกอบการพิจารณา วางแผน ปรับปรุงแก้ไขให้บรรลุตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขอบเขตของการวิจัย

ตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและ

รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอบางมอญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 255 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอบางมอญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 152 คน โดยการกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรแต่ละเครือข่ายโรงเรียน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนของแต่ละเครือข่ายโรงเรียน ได้แก่ เครือข่ายโรงเรียนบางมอญ-แม่เงา เครือข่ายโรงเรียนเมืองปอน-แม่กิ๊ และเครือข่ายโรงเรียนแม่ฮอด-แม่ขามน้อย เทียบบัญชีใดรายการที่ฐานประชากร ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 255 คน จากนั้นกำหนดสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเครือข่ายโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 152 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางมอญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ซึ่งเป็นการบริหารงานลูกเสือ 4 ด้าน ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 3) ประกอบด้วย

1. ด้านผู้บริหารโรงเรียน
2. ด้านผู้กำกับลูกเสือ

3. ด้านลูกเสือ

4. ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปีการศึกษา 2565

ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ โรงเรียนในอำเภอบุณยวม จำนวน 30 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนบ้านป่าลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ซึ่งเป็นการบริหารงานลูกเสือ 4 ด้าน ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 3) ประกอบด้วย

1. แนวทางการแก้ปัญหาด้านผู้บริหารโรงเรียน
2. แนวทางการแก้ปัญหาด้านผู้กำกับลูกเสือ
3. แนวทางการแก้ปัญหาด้านลูกเสือ
4. แนวทางการแก้ปัญหาด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างปีการศึกษา 2565

ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โรงเรียนบ้านป่าลาน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานลูกเสือ หมายถึง การบริหารงานตามหลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก โรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในอำเภอบูณวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย

1.1 ด้านผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสือ มีการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและระบบการบริหารกิจการลูกเสือ ให้การส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ ติดตามและประเมินผลกิจการลูกเสืออย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ หมายถึง ผู้กำกับลูกเสือ มีการพัฒนาตนเองทางลูกเสือ มีการวางแผนและจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ดำเนินการบริหารงานในกองลูกเสือ ตลอดจนมีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านลูกเสือ หมายถึง ลูกเสือได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ มีทักษะทางลูกเสือ สามารถปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีระเบียบวินัยและตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ

1.4 การจัดมวลงิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การจัดกิจกรรมตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ กิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมตามหลักสูตรพิเศษ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

2. ผู้อำนวยการลูกเสือและรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้รับแต่งตั้งตามใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส.13) ของสำนักงานลูกเสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน และทำหน้าที่บริหารสถานศึกษา หรือบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในอำเภอบูณวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

3. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือและรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่ได้รับแต่งตั้งตามใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส.13) ของสำนักงานลูกเสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้รับมอบหมายให้บริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบูณวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

4. ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสำรอง หมายถึง หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการและครูอัตราจ้างที่ได้รับแต่งตั้งตามใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส.13) ของสำนักงานลูกเสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 ของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

5. ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่ได้รับแต่งตั้งตามใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส.13) ของสำนักงานลูกเสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 ของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

6. ผู้กำกับและรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้างที่ได้รับแต่งตั้งตามใบแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ลส.13) ของสำนักงานลูกเสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน และได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 ของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

7. ลูกเสือ หมายถึง ลูกเสือและเนตรนารีตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ และลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

8. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาของรัฐในอำเภอยุวม ที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่เลขที่ 98 ตำบลจองคำ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ในความรับผิดชอบ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอยุวม อำเภอปางมะผ้า และอำเภอปาย จำนวน 132 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาหลักการ แนวคิดจากเอกสาร กฏ ข้อบังคับ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอสาระสำคัญโดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. การบริหารกิจการลูกเสือ
2. การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา
3. การบริหารงานลูกเสือตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. บริบทของสถานศึกษาในอำเภอยุวม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การบริหารกิจการลูกเสือ

กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารกิจการลูกเสือ

1. พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551

พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2551 และมีผลบังคับใช้วันที่ 5 มีนาคม พุทธศักราช 2551 ด้วยเหตุผลหลักเพื่อปรับปรุง บทบัญญัติให้สอดคล้องกับการปฏิรูปโครงสร้างระเบียบบริหารราชการและการจัดการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน แบ่งเป็น 6 หมวด 75 มาตรา (ราชกิจจานุเบกษา, 2551, น. 92-115)

สรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจการลูกเสือได้ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 2)

1. พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติลูกเสือ ตั้งแต่ฉบับ พุทธศักราช 2507 ถึงฉบับพุทธศักราช 2530 ระบุความหมายของลูกเสือ บุคลากรทางการลูกเสือ ลูกเสือที่เป็นหญิง ให้เรียกว่า เนตรนารี

2. บัญญัติให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

3. กำหนดวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติเน้นแนวทาง 5 ประการ

4. ให้มีสภาลูกเสือไทย ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี เป็นอุปนายก กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินแปดสิบคน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามพระราชอัชฌาศัย เลขานุการ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการสำนักงาน ลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่หลักในการกำหนดนโยบายเพื่อความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของคณะลูกเสือแห่งชาติ

5. ให้มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ หัวหน้าส่วนราชการกระทรวงศึกษาธิการ เลขานุการสภาลูกเสือไทย ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งสภานายกสภาลูกเสือไทยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติซึ่งในจำนวนนี้ต้องมาจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติและนโยบายของสภาลูกเสือไทย

6. ให้รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ แต่งตั้งผู้บริหารระดับสูงอื่นในกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่รองเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการตามจำนวนที่เหมาะสม โดยการเสนอของเลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

7. ให้สำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ นโยบายของสภาลูกเสือไทยและดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติมีรายได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

8. ให้มีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน กรรมการกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการประเภทผู้แทน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมาย

ข้อบังคับระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติพิจารณาข้อการจัดตั้งค่ายลูกเสือภายในจังหวัด

9. ให้มีสำนักงานลูกเสือจังหวัดอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เป็นหัวหน้าสำนักงานลูกเสือจังหวัด

10. กำหนดให้การจัดตั้งค่ายลูกเสือในจังหวัด ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด

11. ให้มีคณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการประเภทผู้แทน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่ ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแลกิจการลูกเสือให้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบของทางราชการและคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติภายในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ให้มีสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหัวหน้าสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติลูกเสือเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการลูกเสือทั้งระบบ ทั้งในด้านองค์ความรู้ความเข้าใจในภาพรวม และองค์ประกอบต่าง ๆ ของกิจการลูกเสือ ระบุความหมาย วัตถุประสงค์ จำแนกแยกชั้น ประเภท บทบาทหน้าที่ ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ รวมทั้งวิธีการในการบริหารจัดการในส่วนรวม และส่วนย่อยทั้งระบบงาน

2. ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ หมายถึง ข้อกำหนดทางปฏิบัติในการดำเนินงานกิจการลูกเสือที่บัญญัติไว้ในมาตราต่าง ๆ ของพระราชบัญญัติลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เป็นมติของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ วิธีการในการดำเนินงานกิจการลูกเสือในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 ได้บัญญัติไว้ในมาตราต่าง ๆ ให้ดำเนินงานกิจการลูกเสือ ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 21)

ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พุทธศักราช 2509 มีหัวข้อที่เป็นสาระสำคัญ คือ

ลักษณะ 1 ว่าด้วยการปกครอง

ภาค 1 หลักการ มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ วัตถุประสงค์ วิธีการ อุดมการณ์ ประเภท และเหล่าลูกเสือ คำปณิธานของลูกเสือสำรอง คำปณิธานของลูกเสือสามัญ คำปณิธานของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และคำปณิธานของลูกเสือวิสามัญ คำปณิธานของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ บุคคลอื่น กฎของลูกเสือ กฎของลูกเสือสำรอง คติพจน์ของลูกเสือ นโยบายทางศาสนา นโยบายทั่วไป การร่วมพิธีกรรม การเมือง คณะลูกเสือแห่งชาติไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง การเงิน รายได้ วัตถุประสงค์ในการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือ เงินค่าบำรุงลูกเสือ อัตราเงินค่าบำรุงลูกเสือ ระยะเวลาชำระการเก็บเงินค่าบำรุงลูกเสือ การแบ่งเงินค่าบำรุงลูกเสือ การนำส่งเงิน การหาเงินรายได้ การควบคุมเงินรายได้กลุ่มหรือกองลูกเสือ หลักการจ่ายเงินรายได้ลูกเสือ อำนาจการสั่งจ่ายเงินลูกเสือทุกประเภทการควบคุมทรัพย์สินเมื่อยุบกองลูกเสือ

ภาค 2 การจัดหน่วยงาน มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ ตราคณะลูกเสือแห่งชาติ การจัดระเบียบบริหารสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ การแบ่งงานออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ การประชุม คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ การประชุมคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด อำเภอ ผู้ตรวจการลูกเสือ เจริญญิก หนังสือติดต่อ การโฆษณา การบริหารลูกเสือจังหวัดการบริหารลูกเสืออำเภอ

ภาค 3 การแต่งตั้ง การจำหน่าย การย้ายสังกัด ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือและเจ้าหน้าที่ลูกเสือ มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ คุณสมบัติทั่วไป การแต่งตั้ง การรายงานขอแต่งตั้ง การแต่งตั้งนายหมู่ รองนายหมู่ การจำหน่าย การย้ายสังกัด

ภาค 4 หน่วยลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และลูกเสือ

หมวด 1 หน่วยลูกเสือมีหัวข้อสาระสำคัญ คือ การจัดหน่วยลูกเสือ การเรียกชื่อกลุ่มและกองลูกเสือ การเรียกชื่อหมู่ลูกเสือ

หมวด 2 กลุ่มลูกเสือ การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ การแต่งตั้งสตรีเป็นผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ คุณสมบัติ หน้าที่ ผู้อำนวยการลูกเสือ โรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ที่ประชุมกลุ่ม กรรมการกลุ่ม

หมวด 3 กองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับ รองผู้กำกับ หน้าที่ผู้กำกับ รองผู้กำกับ สตรีผู้ฝึกสอนลูกเสือสำรอง นายหมู่ รองนายหมู่ ที่ประชุม นายหมู่ เกณฑ์อายุชั้นลูกเสือสำรอง

หมวด 4 กองลูกเสือสามัญ ผู้กำกับ รองผู้กำกับ หัวหน้า หัวหน้านายหมู่ นายหมู่ รองนายหมู่ ที่ประชุมนายหมู่ เกณฑ์อายุชั้นลูกเสือสามัญ

หมวด 5 กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้กำกับ รองผู้กำกับ หัวหน้า หัวหน้านายหมู่ นายหมู่ รองนายหมู่ ที่ประชุมนายหมู่ เกณฑ์อายุการเข้าเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ การอบรม และสอบ

หมวด 6 กองลูกเสือวิสามัญ ความมุ่งหมาย หลักการ กองลูกเสือวิสามัญ ขออนุญาต ตั้งกอง ผู้กำกับ รองผู้กำกับ หัวหน้า นายหมู่ รองนายหมู่ กรรมการประจำกอง หัวหน้า ชั้นลูกเสือวิสามัญ คุณสมบัติพิธีเข้าประจำกอง การฝึกอบรม อุดมการณ์ในการฝึกอบรม เตรียมลูกเสือวิสามัญและลูกเสือวิสามัญในกลุ่มลูกเสือที่ไม่มีกองลูกเสือวิสามัญ

ภาค 5 การยุบหน่วยลูกเสือ

ภาค 6 การเข้าเป็นลูกเสือ การโอนทะเบียน การจำหน่ายทะเบียน

ภาค 7 วินัยลูกเสือ ผู้ปฏิบัติตามวินัย โทษผิดวินัย

ภาค 8 การปกครองลูกเสือในจังหวัดพระนครและธนบุรี กองลูกเสือโรงเรียนส่วนกลาง กองลูกเสือโรงเรียนเทศบาลนครกรุงเทพ กองลูกเสือโรงเรียนเทศบาลธนบุรี กองลูกเสือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัดพระนคร กองลูกเสือสังกัดสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัดธนบุรี

ลักษณะ 2 ว่าด้วยหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ

ภาค 1 บททั่วไป มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ การคุ้มครองเครื่องหมาย หลักสูตร กิจกรรมลูกเสือ และวิชาพิเศษ การทดสอบ

ลักษณะ 3 ปกึณกะ

ภาค 1 บททั่วไป มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ กองลูกเสือนอกโรงเรียน กองลูกเสือสำหรับเด็กพิการ สมาคมลูกเสือเก่า กองดุริยางค์ลูกเสือ การเดินทางไกลและพักแรม การเดินทางไกลไปต่างประเทศ

ภาค 2 พิธีการต่าง ๆ มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ รหัสของลูกเสือ การสัมผัส การเคารพโอกาสแสดงการเคารพ พิธีลูกเสือสำรอง การทำแกรนด์ฮาวล์ พิธีประชุมกองลูกเสือสำรอง พิธีเข้าประจำกองลูกเสือสำรอง พิธีประดับดาวดวงที่ 1 พิธีประดับดาวดวงที่ 2 พิธีประดับดาวดวงที่ 3 พิธีส่งลูกเสือสำรองไปเป็นลูกเสือสามัญ พิธีลูกเสือสามัญ พิธีเปิดประชุมกองลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พิธีเข้าประจำกองลูกเสือสามัญ พิธีส่งลูกเสือสามัญไปเป็นลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พิธีเข้าประจำกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ พิธีลูกเสือวิสามัญ พิธีส่งลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ไปเป็น

เตรียมลูกเสือวิสามัญ การสำรวจตัวเองของผู้ที่เข้าเป็นลูกเสือวิสามัญ พิธีรับเตรียมลูกเสือวิสามัญ พิธีเข้าประจำกองลูกเสือวิสามัญ พิธีมอบเครื่องหมายวูดแบดจ์

ภาค 3 เข็มลูกเสือสมนาคุณและธงลูกเสือ มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ ชั้นเข็มลูกเสือสมนาคุณ เงื่อนไขการให้หนังสือสำคัญ ประกาศ อนุโมทนา ธงลูกเสือ

ภาค 4 การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้ตรวจการลูกเสือ มีหัวข้อสาระสำคัญ คือ วัตถุประสงค์ โครงการอบรม การฝึกอบรมก่อนแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การฝึกอบรมวิชา ผู้กำกับลูกเสือขั้นวูดแบดจ์

สรุปได้ว่า ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พุทธศักราช 2509 ฉบับนี้เป็นเสมือนแม่บทใหญ่ในการดำเนินกิจการลูกเสือในภาพรวมได้กำหนดรูปแบบ วิธีการ ขั้นตอนในการดำเนินงานกิจการลูกเสือทุกด้าน เป็นคู่มือในการบริหารจัดการกิจการลูกเสือได้เป็นอย่างดี

ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พุทธศักราช 2553 มีหัวข้อที่เป็นสาระสำคัญ (ราชกิจจานุเบกษา, 2553, น. 25-27) คือ

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หมายถึง ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ รองผู้กำกับกองลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดีสมควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก
2. เป็นผู้มีความรู้
3. เป็นผู้ไม่มีโรคซึ่งเป็นที่ยกเว้นแก่สังคม
4. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตหรือถ้าไม่มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
5. เป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของลูกเสือ
6. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลักฐาน ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี
7. มีอายุและผ่านการฝึกอบรม ดังนี้

7.1 ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ให้ตั้งจากผู้อำนวยการสถานศึกษานั้น และต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนให้แต่งตั้งจากรองผู้อำนวยการสถานศึกษานั้นที่ได้รับมอบหมายและต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ ให้รักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนไปก่อน และ

ต้องเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา

7.2 ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดปีบริบูรณ์และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ

7.3 ผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศประเภทลูกเสือวิสามัญ รองผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบสามปีบริบูรณ์และต้องได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือวิสามัญขั้นความรู้เบื้องต้น

7.4 ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบสามปีบริบูรณ์และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ และต้องได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขั้นความรู้เบื้องต้น

7.5 ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศประเภทลูกเสือสามัญ รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญมีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และต้องได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญขั้นความรู้เบื้องต้น

7.6 ผู้กำกับกองลูกเสือสำรองมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์และต้องได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศประเภทลูกเสือสำรอง รองผู้กำกับกองลูกเสือสำรองมีอายุไม่น้อยกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์และต้องได้รับวุฒิบัตรการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสำรองขั้นความรู้เบื้องต้น

7.7 อายุของนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือเป็นไปตามประเภทของลูกเสือ นั้น ๆ ให้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ยกเว้นนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือ) ในกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษานั้นเป็นผู้เสนอชื่อ

สำหรับสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ยกเว้นนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือ) ให้ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้ง และรายงานต่อเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

ให้ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ยกเว้น นายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือ) ตามเขตจังหวัด โดยให้ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเป็นผู้เสนอชื่อ

สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นรูปแบบพิเศษ ที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองพื้นที่

จังหวัดใดให้ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดเป็นผู้แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ยกเว้น นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ) โดยให้หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้เสนอชื่อ การแต่งตั้งนายหมู่ลูกเสือ ให้ผู้กำกับกองลูกเสือเป็นผู้แต่งตั้ง สำหรับลูกเสือ สามัญรุ่นใหญ่และลูกเสือวิสามัญให้มีการหารือในหมู่นั้น การแต่งตั้งรองนายหมู่ลูกเสือให้ผู้กำกับกองลูกเสือเป็นผู้แต่งตั้งโดยหารือกับนายหมู่ ลูกเสือ

ในกรณีที่ตั้งกองลูกเสือใหม่ให้ผู้กำกับกองลูกเสือ หรือลูกเสือในหมู่นั้นเพื่อ แต่งตั้งนายหมู่ลูกเสือและรองนายหมู่ลูกเสือ

ผู้กำกับกองลูกเสืออาจแต่งตั้งหัวหน้านายหมู่ลูกเสือและผู้ช่วยหัวหน้านายหมู่ ลูกเสือหนึ่งถึงสองคนจากนายหมู่ลูกเสือในกองลูกเสือ โดยผู้กำกับกองลูกเสือสามัญหรือที่ประชุม นายหมู่ของกองลูกเสือนั้น ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่หรือคณะกรรมการดำเนินงานของ กองลูกเสือผู้กำกับกองลูกเสือวิสามัญหรือคณะกรรมการประจำกองของกองลูกเสือวิสามัญ

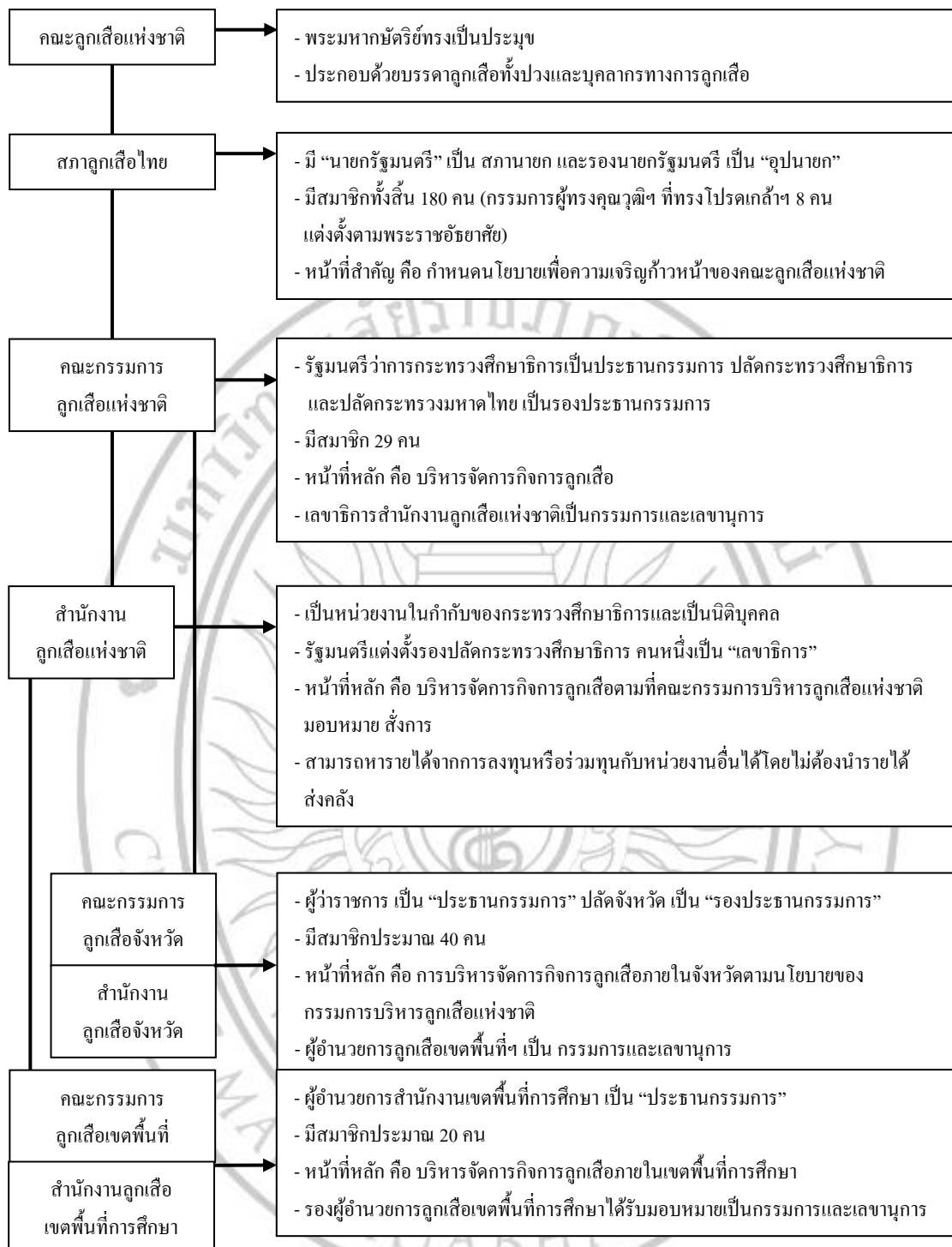
ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก ย้ายสังกัด ขาดคุณสมบัติ มีเหตุหนึ่งเหตุใดอันไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นผู้มีอำนาจสั่งจ่ายผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ออกจากทะเบียนผู้บังคับบัญชาลูกเสือ โดยให้ผู้เสนอชื่อเป็นผู้เสนอให้พ้นจากตำแหน่ง

สรุปได้ว่า ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พุทธศักราช 2553 กำหนดขึ้นเพื่อกำหนดคุณสมบัติของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

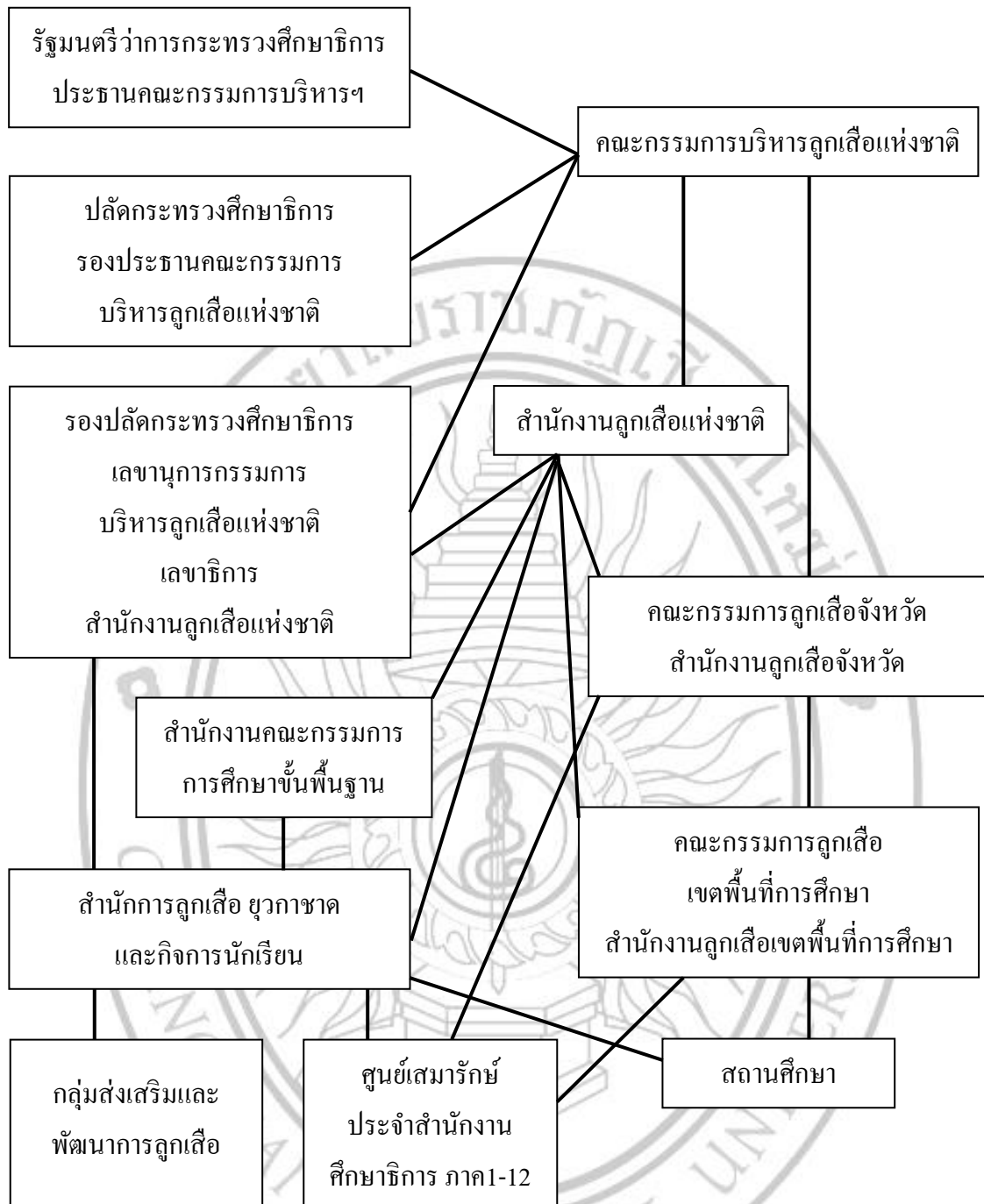
3. โครงสร้างการบริหารกิจการลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551

การบริหารกิจการลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 เริ่มบังคับ ใช้เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดการบริหารตามแผนผังการบริหารตาม พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 ดังแสดงตามภาพที่ 2.1-2.3

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารกิจการลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551

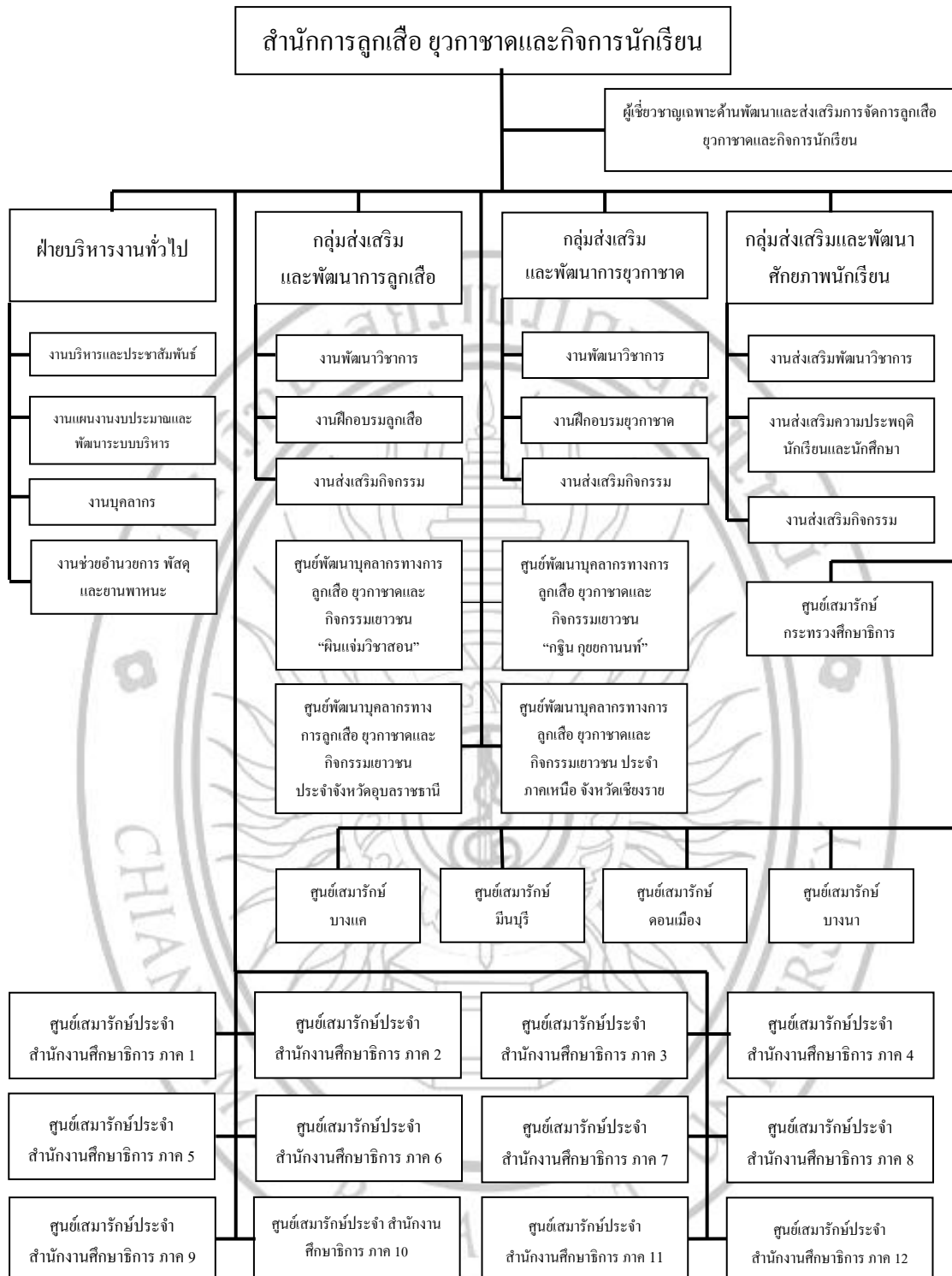
ที่มา : สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 34

หมายเหตุ: ศูนย์เสมารักษ์ประจำสำนักงานศึกษาธิการภาค 1-12 มีหน้าที่ประสานการปฏิบัติงานในฐานะผู้แทนสำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียนร่วมกับสำนักงานลูกเสือ จังหวัดและสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

ภาพที่ 2.2 แผนผังการบริหารกิจการลูกเสือตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551 และองค์การที่เกี่ยวข้องของกระทรวงศึกษาธิการ

ที่มา : สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 35

ภาพที่ 2.3 แผนผังการบริหารกิจการลูกเสือขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ
ที่มา : สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 36

การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.1 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผู้ศึกษาได้รวบรวมความหมายของคำว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการ โดยได้ให้ความหมายไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 16) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาตนเองอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย พลุกพล่านและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ขวัญนคร ปกป้อง (2555, น. 29) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

วิไลรัตน์ โกพลรัตน์ (2556, น. 20) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรม ที่จัดอย่างเป็นระบบ มีวิธีการที่หลากหลาย ที่มุ่งส่งเสริมการพัฒนาความสามารถตามความถนัด และความสนใจ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา ให้รู้จักสนุกกับการเรียนรู้และบูรณาการกับชีวิตจริง

ณัฐติ ประเสริฐศรี (2556, น. 14) กล่าวว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรม ที่สามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ตามศักยภาพ โดยพัฒนาทั้งด้านกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถเข้าใจตนเอง ความรู้ ความถนัด สนใจ สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นสังคม และประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เจริญ งอกงามเต็มตามศักยภาพแห่งตน โดยเน้นการบูรณาการกับชีวิตจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์สอดคล้องกับพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

1.2 ความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 จึงประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรมรักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ

ด้านเทคโนโลยีสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พุทธศักราช 2550-2554) ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ทุกคนให้เป็นกำลัง ของชาติ เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 37)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึก ในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 4) การพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาที่สมดุลอย่างเป็นองค์รวมทุกด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มี พื้นฐาน ทางจริยศาสตร์ ความเป็นคนดีทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนทุกคนใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสร้างองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่เกิดจากการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้าง สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 2)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร แกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ ทักษะจาก การเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญาในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี และเป็นคนมีความสุขในการดำเนินชีวิตอย่าง พอเพียง โดยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 2)

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่เกิดจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะ

สำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.3 ประเภทและความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 21-22)

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์ สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษา วิชาทหาร

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน บำเพ็ญตน ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และท้องถิ่น ชุมชนตามความสนใจ ในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสา พัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ประเภทถึงแม้จะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะแตกต่างกัน แต่การจัดกิจกรรมทุกประเภทจะนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย จึงเป็นการเสริมเติมเต็มให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือ ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จะต้องปฏิบัติตามกรอบหรือแนวทางที่องค์กรแต่ละประเภท

กำหนดแต่มีจุดร่วมกัน คือ การสร้างความมีระเบียบวินัย คุณลักษณะสำคัญของการอยู่ร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งจะช่วยเสริมจุดประสงค์ของการแนะแนว ในเรื่องการจัดการกับชีวิต การแก้ปัญหา การควบคุมตนเองของผู้เรียน บางครั้งครูอาจพบผู้เรียนที่มีปัญหาต้องการช่วยเหลือ เป็นกรณีพิเศษจากกิจกรรมก็สามารถส่งต่อให้ฝ่ายแนะแนวช่วยเหลือเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยกระบวนการของการแนะแนว ในทางกลับกันเมื่ออาจารย์แนะแนวพบว่าผู้เรียนบางคนมีความสนใจ หรือความถนัดด้านกีฬา หรือดนตรี หรือศิลปะ ก็สามารถส่งไปเข้าร่วมกิจกรรม ตามความสนใจ เพื่อฝึกทักษะการเรียนรู้จนสามารถค้นพบความสามารถพิเศษของผู้เรียนได้ ซึ่งความสัมพันธ์ของกิจกรรมทั้ง 3 ประเภท มีเป้าหมายร่วมกันของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 41-42)

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ ที่มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การพัฒนาผู้เรียน ให้มีความสมบูรณ์ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา

1.4 หลักการและเป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษา จัดโครงสร้าง หลักสูตร วิธีการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสังคม ทำให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีความยืดหยุ่น คล่องตัวต่อการบริหารจัดการมากขึ้น การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ ดังนี้ (เจษฎา บุญมาโฮม, 2559, น. 7)

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรยึดหลักประชาธิปไตย กล่าวคือ ผู้เรียนทุกคนเป็นสมาชิกของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้เรียนมีหน้าที่สิทธิอันชอบธรรมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อย่างเสรี ตามความถนัด และความสนใจของแต่ละคน

2. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีการวางแผน กำหนดขอบข่าย วัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติ ให้ชัดเจนเพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติและประเมินผล ดังนั้น จึงควรกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในตารางเวลาเรียน และปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

3. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงควรจัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างแท้จริง โดยบูรณาการเข้ากับชีวิตจริง เพื่อเป็นประสบการณ์ตรง เน้นผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการหลัก เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรจัดให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม พันธกิจ ของสถานศึกษา จำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและจำนวนครูที่ดูแล ช่วงเวลา สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น

5. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้บริหาร ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง บุคคลทุกฝ่ายต้องตระหนักถึง ความสำคัญ และประโยชน์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

6. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องมีการประเมินผลอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยวิธีการ ที่หลากหลายสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพนำมาวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน เน้นการบูรณาการสู่ชีวิตจริง และการมีส่วนร่วม ซึ่งถือเป็นหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.5 แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 7-8)

1. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ
2. ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน
3. จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งใน และนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง
4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม

5. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขัน บนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

6. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลายรูปแบบและวิธีการ โดยมีขอบข่าย ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2. เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

3. เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการและการมีส่วนร่วมโดยต้องจัดให้สมดุลทั้ง 3 กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีงาม

1.6 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา

ตามหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดโครงสร้างเวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมง เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สถานศึกษาจัดเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 8)

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-6) รวม 6 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

การจัดสรรเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ขึ้นกับการบริหารจัดการของสถานศึกษาทั้งนี้ให้เป็นไปตามโครงสร้างเวลาของหลักสูตร และผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและฝึกปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3 ลักษณะอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทุกปีจนจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.7 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินโดยผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางในการประเมิน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 10) ดังนี้

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.2 ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

1.3 ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้

1.4 ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษา เป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรมสรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้ายเพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดนั้น ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.2.1 กิจกรรมแนะแนว

2.2.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่

1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และ นักศึกษาวิชาทหาร โดยเลือกเพียง 1 กิจกรรม

2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

2.2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่ออนุมัติผลการประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

1.8 เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่ สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 12) ดังนี้

1. กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ 2 ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน

2. กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรม และกำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน ดังนี้

2.1 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติ กิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาค

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญ ทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” ในกิจกรรม สำคัญ กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจาก 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

2.3 เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับ การศึกษา

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ทุกชั้นปีในระดับ
การศึกษานั้น

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” บางชั้นปีใน
ระดับการศึกษานั้น

กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น
ที่จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุ
ตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรมเพื่อบันทึกในทะเบียนแสดงผล
การเรียนรู้จนกว่าจะมีเหตุสุดวิสัย ให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียน
อย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 7-13)

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ผู้เรียนต้องใช้เวลาการเข้า
ร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และต้องมีผลการปฏิบัติกิจกรรม มีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ
ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยมีเกณฑ์การประเมิน คือ ผ่านและไม่ผ่าน

2. กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด
และความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็น
ผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผล
การช่วยเหลือแบ่งปันกัน และความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ
ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 25)

1. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน
3. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับ

วุฒิภาวะ ของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่เหมาะสม ช่วยเหลือแบ่งปัน และเอื้ออาทรและสมานฉันท์
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ขอบข่ายของกิจกรรมนักเรียน มีดังนี้

1. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหารสถานศึกษาให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และครบตามหลักสูตรของแต่ละกิจกรรม

2. กิจกรรมชุมนุม ชมรม สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ทั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในข้อ 1 และ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในข้อ 1 หรือ 2 กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร และกิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมที่เน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย โดยสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวตามความถนัด และความสนใจ

3. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

กระบวนการลูกเสือ คือ กระบวนการพัฒนาเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์ หลักการ และวิธีการ ซึ่งลูกเสือโลกได้กำหนดไว้

ปัจจุบันกระบวนการลูกเสือถือเป็นกระบวนการทางการศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางสมอง ร่างกาย จิตใจ และศีลธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงาม ไม่กระทำความให้เป็นปัญหาต่อสังคมและดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและมีความสุข กระบวนการลูกเสือนี้อาศัยหลักการสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 27) ดังนี้

1. มีศาสนาเป็นหลักยึดทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาที่ตนเคารพนับถือ และพึงปฏิบัติศาสนกิจด้วยความจริงใจ

2. จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และประเทศชาติของตน พร้อมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนสันติสุขและสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีซึ่งกันและกัน และความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

3. เข้าร่วมพัฒนาสังคม ยอมรับและให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่น และเพื่อนมนุษย์ทุกคน รวมทั้งธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก

4. มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

5. ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทาง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 28) ดังต่อไปนี้

1. ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง
2. ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
3. ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
4. ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
5. ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกัน ให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 29) ดังนี้

1. ลูกเสือสำรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
4. ลูกเสือวิสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

สรุปได้ว่า กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ และพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกัน ให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ตามหลักสูตรลูกเสือทั้ง 4 ประเภท

3.1 แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีแนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ (Scout Method) ซึ่งมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 29-30)

1. คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ กฎของลูกเสือมีไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับ” ให้ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติ เชื่อถือได้ ฯลฯ

2. เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงานอยู่ที่การกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเองได้และท้าทายความสามารถของตนเอง

3. ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น

4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ฝึกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี ด้วยการใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัสคำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลก

5. การศึกษาธรรมชาติ คือ สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติอันโปร่งใสตามชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะ และพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการไปทำกิจกรรมกับธรรมชาติ การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรมในสุดสัปดาห์หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบ เป็นที่แสวงหาแก่เด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้ว ก็ไม่เรียกว่าใช้ชีวิตแบบลูกเสือ

6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กทำต้องให้มีความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้นอยากจะทำ และวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความหลากหลายในการพัฒนาตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนาน การแข่งขันกันก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี

7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดลงไป ทั้งคู่มีความต้องการซึ่งกันและกัน เด็กก็ต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้นำ ผู้ใหญ่เองก็ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง และดีที่สุด จึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

สรุปได้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ ประกอบด้วย คำปฏิญาณ และกฎ เรียนรู้จากการกระทำ ระบบหมู่ การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน การศึกษาธรรมชาติ ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรมและการสนับสนุนโดยผู้ใหญ่

3.2 เงื่อนไขในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

1. เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาอาจจัดเวลาได้ตามความเหมาะสม ส่วนการจัดกิจกรรมเพื่อรับเครื่องหมายวิชาพิเศษของลูกเสือ เนตรนารี แต่ละประเภทอาจใช้ในเวลาเรียนปกติหรือนอกเวลาเรียนก็ได้

2. การจัดกิจกรรม

2.1 การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามหลักสูตร ควรจัดให้มีการเปิดประชุม กองทุกครั้ง เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 พิธีเปิด (ชักธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

2.1.2 เกมหรือเพลง

2.1.3 เรียนตามหลักสูตร

2.1.4 การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์

2.1.5 พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ ชักธงลง เลิก)

2.2 กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนวิชาลูกเสือเพิ่มเติม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำเป็นต้องวางแผนนำลูกเสือไปเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมไว้ให้พร้อมก่อนและเน้น ๆ ดังนั้นบทบาทผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกเสือ ต่องานการอยู่ค่ายพักแรม และตามหน้าที่ของตนเองจึงจำเป็นต้องหาโอกาสให้ลูกเสือของตนได้มีโอกาสในการอยู่ค่ายพักแรมเสมอ ให้ผู้กำกับลูกเสือนำลูกเสือไปฝึกเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้อยู่ค่ายพักแรมอย่างน้อย 1 คืน

2.3 กิจกรรมพิธีการ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพิธีการลูกเสือ เช่น พิธีเข้าประจำกอง พิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม พิธีถวายราชสดุดี พิธีประดับเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้นเพื่อให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการเป็นลูกเสือ

2.4 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ ได้บำเพ็ญประโยชน์ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ

3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น ในแต่ละประเภท

4. สถานศึกษาควรให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือภายในสถานศึกษาต้องจัดให้ครบตามเงื่อนไข คือ เวลา การเปิด-ปิดประชุมกอง การอยู่ค่ายพักแรม กิจกรรมพิธีการทางลูกเสือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ที่สำคัญคือสถานศึกษาต้องมีการจัดตั้งกลุ่มกองและมีผู้บังคับบัญชาที่ผ่านการฝึกอบรม

3.3 การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้ว

ต้องพิจารณาด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วน คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, น. 32)

1. กิจกรรมบังคับ เป็นการประเมินผลกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ การตัดสิน เลื่อนชั้นหรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนด มีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การซักถาม การทดสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2. วิชาพิเศษ การประเมินผลวิชาพิเศษในแต่ละวิชา ใช้วิธีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

สรุปได้ว่า การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ กิจกรรมบังคับโดยประเมินตามหลักสูตร ผ่าน และ ไม่ผ่าน เพื่อตัดสินการเลื่อนชั้นหรือจบหลักสูตร และวิชาพิเศษประเมินตามหลักเกณฑ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

จากการศึกษาหัวข้อดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย และมีจิตสำนึกสาธารณะที่ดีงาม เป็นคนมีปัญญา ในการใช้ทักษะชีวิต การคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงมีความสุขในการดำเนินชีวิต อย่างพอเพียง อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ โดยเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ให้กับผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. โครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านบุคลากรของสถานศึกษา

บุคลากรมีความสำคัญในการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องมีบุคลากรที่เหมาะสม ทั้งปริมาณและคุณภาพ ดังนั้น ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ปรากฏตามพระราชบัญญัติลูกเสือ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตามพระราชบัญญัติ

ลูกเสือที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งในสถานศึกษาจะต้องได้รับการแต่งตั้งตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติตามประเภทและเหล่าของลูกเสือ โดยจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งและมีปริมาณพอเพียงกับจำนวนลูกเสือในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษารายละเอียดในด้านคุณสมบัติของผู้บังคับบัญชาแต่ละตำแหน่งก่อนการแต่งตั้งต่อไป (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 47)

4.1 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 47)

ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
2. รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
3. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
4. รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
5. ผู้กำกับลูกเสือ
6. รองผู้กำกับลูกเสือ
7. หัวหน้านายหมู่
8. นายหมู่ลูกเสือ
9. รองนายหมู่ลูกเสือ

4.2 ขอบข่ายและหน้าที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน

4.2.1 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หมายถึง ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือ โรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับกองลูกเสือ รองผู้กำกับกองลูกเสือ หัวหน้า นายหมู่ลูกเสือ นายหมู่ลูกเสือ และรองนายหมู่ลูกเสือ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 49)

คุณสมบัติทั่วไปของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดีสมควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก
2. เป็นผู้มีศาสนา
3. เป็นผู้ไม่มีโรคซึ่งเป็นที่ยังเกียจแก่สังคม
4. เป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือถ้าไม่มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

5. เป็นผู้มี ความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของลูกเสือ

6. เป็นผู้มีอาชีพเป็นหลักฐานไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีมีอายุและผ่านการอบรมตามระดับประเภทและเหล่าของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ

1. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือลำดับที่ 1-6 ในส่วนกลาง ให้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง โดยให้ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษานั้นเป็นผู้เสนอชื่อ

2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือลำดับที่ 1-6 ในส่วนภูมิภาค ให้ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษานั้นเป็นผู้เสนอชื่อให้ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแต่งตั้ง

3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือลำดับที่ 1-6 ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้ผู้อำนวยการลูกเสือกรุงเทพมหานครเป็นผู้แต่งตั้งและรายงานต่อเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

4. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือลำดับที่ 7 (หัวหน้านายหมู่ลูกเสือ) ผู้กำกับกองเป็นผู้แต่งตั้ง โดยหาเรือนายหมู่ของกองนั้น

5. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือลำดับที่ 8 (นายหมู่ลูกเสือ) ผู้กำกับกองเป็นผู้แต่งตั้ง โดยหาเรือลูกเสือในหมู่นั้น

6. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือลำดับที่ 9 (รองนายหมู่ลูกเสือ) ผู้กำกับกองเป็นผู้แต่งตั้ง โดยหาเรือนายหมู่ของหมู่นั้น

4.2.2 ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน

การแต่งตั้งผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนต้องได้รับการอนุมัติแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 50)

คุณสมบัติของผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน และรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องเป็นผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนนั้นและรองผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนนั้น

2. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดีสมควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก เป็นผู้มีศาสนา เป็นผู้ไม่มีโรคซึ่งเป็นที่ยังเกียจแก่สังคม เป็นผู้มีสัญชาติไทย หรือถ้าไม่มีสัญชาติไทย ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของลูกเสือเป็นผู้มีอาชีพเป็นหลักฐานไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี

3. ต้องได้รับเครื่องหมายวุฒแบงค์ ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับเครื่องหมายวุฒแบงค์ให้รักษาการผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนไปก่อน และต้องเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้ได้รับเครื่องหมายวุฒแบงค์ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

หน้าที่ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีหน้าที่อำนาจ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

หน้าที่รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีหน้าที่ เป็นผู้ช่วย และทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนในกรณีที่ผู้อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียน ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

4.2.3 กลุ่มลูกเสือ

กลุ่มลูกเสือประกอบด้วยกองลูกเสือ 4 ประเภท คือ กองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือวิสามัญ รวมกันประเภทละ 1 กอง เป็นอย่างน้อย หรือประกอบด้วยลูกเสือประเภทเดียวตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป หรือถ้ามีลูกเสือ 2-3 ประเภท ต้องมีประเภทละ 2 กองขึ้นไป กลุ่มลูกเสือที่ประกอบด้วยลูกเสือ 4 ประเภท เรียกว่า “กลุ่มลูกเสือที่สมบูรณ์” การตั้งกลุ่มลูกเสือ ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแล้วแต่กรณี ในระยะแรกหากจัดตั้งกลุ่มลูกเสือไม่ได้ ให้จัดตั้งเป็นกองลูกเสือ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 50)

1) ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ

คุณสมบัติของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเสนา มีดังต่อไปนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 51)

1. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดีสมควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก
2. เป็นผู้มีความรู้ เป็นผู้มีโรคซึ่งเป็นที่ยกเว้นแก่สังคม
3. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตไทยหรือถ้าไม่มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ บริหารลูกเสือแห่งชาติ
4. เป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของลูกเสือ
5. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลักฐานไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี

6. มีอายุและผ่านการฝึกอบรมตามกำหนด

6.1 ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบแปดปีบริบูรณ์ และต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์

6.2 รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือมีอายุไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ และต้องได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์

2) คุณสมบัติเฉพาะผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเหล่าสมุทร

ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเหล่าสมุทรมีคุณสมบัติเฉพาะเหล่าเพิ่มเติม ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 52)

1. มีความรู้เกี่ยวกับหนังสือการลูกเสือสมุทรสำหรับเด็กชาย
2. ต้องผ่านการฝึกอบรมและรับวุฒิบัตรการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเหล่าสมุทรขั้นต้นเป็นอย่างน้อยมาแล้ว

คุณสมบัติเฉพาะผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเหล่าอากาศ

ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือเหล่าอากาศมีคุณสมบัติเฉพาะเหล่าเพิ่มเติม ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 52)

1. มีความรู้เกี่ยวกับลูกเสืออากาศ
2. ต้องผ่านการฝึกอบรมและรับวุฒิบัตรการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเหล่าอากาศขั้นต้นเป็นอย่างน้อยมาแล้ว

หน้าที่ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีดังต่อไปนี้

1. ปรับปรุงกลุ่มลูกเสือให้เป็นกลุ่มลูกเสือที่มีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเทียบพร้อมด้วยระเบียบวินัย

2. ดูแลแนะนำและประสานงานของลูกเสือทุกประเภทในกลุ่ม
 3. ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมกลุ่มลูกเสือ
 4. เสนอแต่งตั้งกรรมการกลุ่มและตนเองเป็นกรรมการร่วมด้วย
- หน้าที่รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือทุกเหล่ามีหน้าที่เป็นผู้ช่วย และทำหน้าที่แทนเมื่อผู้กำกับกลุ่มลูกเสือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรรมการกลุ่มลูกเสือ ประกอบด้วย

1. บุคคลภายนอกที่สนใจการลูกเสือ
2. ลูกเสือเก่า
3. ผู้ปกครองลูกเสือ
4. ประธานกรรมการกลุ่มลูกเสือเป็นประธาน

หน้าที่กรรมการกลุ่มลูกเสือ มีดังนี้

1. ช่วยจัดหาอุปกรณ์ในการฝึกอบรม
2. ดูแลเรื่องการเงินของกลุ่ม
3. ดูแลเรื่องการโฆษณาประชาสัมพันธ์
4. ดูแลทรัพย์สินของกลุ่ม
5. ดูแลกิจการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ของกลุ่มลูกเสือ

4.2.4 ผู้กำกับกองลูกเสือ

กองลูกเสือทุกประเภทและทุกเหล่าจะต้องมีผู้บังคับบัญชารองจากผู้กำกับกลุ่มที่มี ความใกล้ชิดกับลูกเสือ ดูแลการปกครองลูกเสือในกองของตน ผู้กำกับกองลูกเสือแต่ละประเภท แต่ละเหล่าต่างมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ตามประเภทและเหล่า และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การแต่งตั้งของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติและข้อบังคับ ของคณะลูกเสือแห่งชาติ โดยกำหนดเป็นโครงสร้าง เพื่อให้สถานศึกษาได้ศึกษา และนำไปดำเนินการในกองลูกเสือในสถานศึกษาที่รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือทุกประเภท มีดังต่อไปนี้
(สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 53)

1. อายุและวุฒิ

ตารางที่ 2.1 คุณสมบัติของผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือ ด้านอายุและวุฒิ

ประเภท	อายุ	วุฒิ
ลูกเสือสำรอง ผู้กำกับ รองผู้กำกับ	ไม่น้อยกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์	ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาตรสำรอง ขั้นความรู้เบื้องต้นสำรอง
ลูกเสือสามัญ ผู้กำกับ รองผู้กำกับ	ไม่น้อยกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์	ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาตรสามัญ ขั้นความรู้เบื้องต้นสามัญ
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้กำกับ รองผู้กำกับ	ไม่น้อยกว่า 23 ปีบริบูรณ์ ไม่น้อยกว่า 21 ปีบริบูรณ์	ได้รับเครื่องหมายวุฒิบาตรสามัญรุ่นใหญ่ ขั้นความรู้เบื้องต้นสามัญรุ่นใหญ่

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประเภท	อายุ	วุฒิ
ลูกเสือวิสามัญ ผู้กำกับ	ไม่น้อยกว่า 25 ปีบริบูรณ์	ได้รับเครื่องหมายวุฒิบดจวีสามัญ
รองผู้กำกับ	หากให้เหมาะสมไม่น้อย กว่า 30 ปี ไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์ หากให้เหมาะสมไม่น้อย กว่า 25 ปี	ขั้นความรู้เบื้องต้นวิสามัญ

ที่มา : สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 53

2. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อย มีความประพฤติดีสมควรเป็นแบบอย่างที่ดี
แก่เด็ก

3. เป็นผู้มีความรู้ เป็นผู้มีโรคซึ่งเป็นที่รังเกียจแก่สังคม

4. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์หรือถ้าไม่มีสัญชาติไทยต้องได้รับอนุมัติจาก

คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

5. เป็นผู้มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของลูกเสือ

6. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์เป็นหลักฐานไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี

คุณสมบัติเฉพาะผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือเหล่าสมุทรทุกประเภท

ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือเหล่าสมุทรทุกประเภท มีคุณสมบัติ

พิเศษเฉพาะเหล่า ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 54)

1. มีความรู้เกี่ยวกับลูกเสือเหล่าสมุทรประเภทนั้น ๆ

2. ต้องผ่านการฝึกอบรมและรับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชา

ลูกเสือเหล่าสมุทรขั้นต้นเป็นอย่างน้อยมาแล้ว

คุณสมบัติเฉพาะผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือเหล่าอากาศทุกประเภท

ผู้กำกับ รองผู้กำกับกองลูกเสือเหล่าอากาศทุกประเภท มีคุณสมบัติพิเศษ

เฉพาะเหล่า ดังนี้(สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 54)

1. มีความรู้เกี่ยวกับกองลูกเสือเหล่าอากาศ ประเภทนั้น ๆ

2. ต้องผ่านการฝึกอบรมและรับวุฒิบัตรการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชา ลูกเสือเหล่าอากาศขั้นต้นเป็นอย่างน้อยมาแล้ว

หน้าที่ผู้กำกับผู้กำกับกองลูกเสือทุกประเภท มีดังต่อไปนี้

1. บังคับบัญชา ฝึกอบรมและรับผิดชอบกิจกรรมในกองลูกเสือของตนทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ

2. เป็นที่ปรึกษาในการประมุนายหมู่ลูกเสือ รับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับวินัยของลูกเสือ

3. รับผิดชอบในการรับ – จ่ายเงินของกองลูกเสือที่ตนรับผิดชอบ

4. ฝึกอบรมนายหมู่แต่งตั้งหัวหน้านายหมู่และนายหมู่ลูกเสือ

รองผู้กำกับกองลูกเสือทุกเหล่า ทุกประเภท ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย หรือปฏิบัติหน้าที่แทน เมื่อผู้กำกับกองลูกเสือนั้นไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กองลูกเสือทุกเหล่า ทุกประเภท ให้มีผู้กำกับลูกเสือ 1 คน เป็นหัวหน้าและมีรองผู้กำกับลูกเสือ 1 คนหรือหลายคนก็ได้เป็นผู้ช่วย

4.2.5 หมู่ลูกเสือ

1) หมู่ลูกเสือสำรอง

หมู่ลูกเสือสำรองประกอบด้วยลูกเสือสำรอง 4-6 คน รวมทั้งนายหมู่ 1 คน และรองนายหมู่ 1 คน ผู้กำกับลูกเสือสำรองเป็นผู้แต่งตั้งนายหมู่ลูกเสือเพื่อทำหน้าที่หัวหน้านายหมู่ ส่วนรองนายหมู่ลูกเสือให้ผู้กำกับแต่งตั้งโดยหาหรือนายหมู่ลูกเสือของหมู่นั้น รองนายหมู่ทำหน้าที่ช่วยเหลือนายหมู่ลูกเสือและทำหน้าที่แทนเมื่อนายหมู่ลูกเสือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 55)

2) หมู่ลูกเสือสามัญ

หมู่ลูกเสือสามัญทุกเหล่าประกอบด้วยลูกเสือสามัญ จำนวน 6-8 คน รวมทั้ง นายหมู่ 1 คน รองนายหมู่ 1 คน ในกองลูกเสือสามัญทุกเหล่า ผู้กำกับอาจแต่งตั้งหัวหน้านายหมู่ 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ทั้งนี้ต้องหาหรือจากที่ประมุนายหมู่ เมื่อได้บุคคลที่เหมาะสมแล้ว แต่งตั้ง เป็นหัวหน้านายหมู่ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 55)

3) หัวหน้านายหมู่

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือสามัญทุกเหล่า มีคุณสมบัติ ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 56)

1. มีความสามารถเป็นผู้นำ

2. อายุสำหรับหัวหน้านายหมู่ควรมีอายุที่เหมาะสมกับชั้นของลูกเสือสามัญเหล่านั้น

3. เคยเป็นนายหมู่ลูกเสือเหล่านั้นมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

4. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับลูกเสือเหล่านั้น

หน้าที่หัวหน้านายหมู่สามัญทุกเหล่า มีดังนี้

1. วางแผนปฏิบัติการกิจกรรมของกองลูกเสือ

2. เป็นผู้นำในการนำกองลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรม

3. เป็นผู้แทนกองลูกเสือสามัญในการเข้าร่วมประชุมร่วมกันของลูกเสือสามัญ

4. เป็นผู้ช่วยผู้กำกับกองลูกเสือที่ตนสังกัด

5. เป็นประธานในที่ประชุม

4) นายหมู่และรองนายหมู่

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญทุกเหล่า ผู้กำกับลูกเสือสามัญเป็นผู้แต่งตั้งนายหมู่ โดยหาหรือลูกเสือในหมู่นั้น ๆ หรือผู้กำกับลูกเสือเลือกนายหมู่ด้วยตนเองก็ได้ ผู้กำกับเป็นผู้แต่งตั้งรองนายหมู่ โดยหาหรือกับนายหมู่ของหมู่นั้น ในกรณีที่ตั้งกองใหม่ยังไม่มีที่ประชุมนายหมู่ ให้ผู้กำกับหาหรือลูกเสือในหมู่นั้น เพื่อแต่งตั้งนายหมู่ขึ้น

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญทุกเหล่า มีคุณสมบัติ ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 56)

1. ความเป็นผู้นำ

2. มีความรู้และทักษะลูกเสือสามัญเหล่านั้น ๆ

3. ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในหมู่ให้เป็นผู้นำ

หน้าที่นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญ มีดังนี้

1. วางแผนปฏิบัติการกิจกรรมของหมู่

2. เป็นผู้นำในการนำหมู่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การไปอยู่ค่ายพักแรม

3. เป็นผู้แทนหมู่ในการเข้าร่วมประชุมนายหมู่ลูกเสือ

5) หมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

หมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประกอบด้วยลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 6-8 คนรวมทั้งนายหมู่ 1 คน รองนายหมู่ 1 คน ในกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ผู้กำกับอาจแต่งตั้งหัวหน้า

นายหมู่ 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ทั้งนี้ต้องหาหรือจากที่ประชมนายหมู่ เมื่อได้บุคคลที่เหมาะสมแล้ว แต่งตั้ง เป็นหัวหน้านายหมู่

6) หัวหน้านายหมู่

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทุกเหล่ามีคุณสมบัติ ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 56)

1. มีความสามารถเป็นผู้นำ
2. อายุสำหรับหัวหน้านายหมู่ควรมีอายุที่เหมาะสมกับชั้นของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่านั้น ๆ

3. เคยเป็นนายหมู่มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
4. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่านั้น ๆ

ตามสมควร

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร มีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะเหล่า คือ ได้รับการฝึกอบรมและรับเครื่องหมายนายท้ายเรือเล็ก

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ มีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะเหล่า คือ ได้รับการฝึกอบรมและรับเครื่องหมายการบิน

หน้าที่หัวหน้านายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีดังนี้

1. วางแผนปฏิบัติการกิจกรรมของกองลูกเสือเหล่านั้น ๆ
2. เป็นผู้นำในการนำกองลูกเสือเหล่านั้น ๆ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม
3. เป็นผู้แทนกองลูกเสือเหล่านั้น ๆ ในการเข้าร่วมประชุมร่วมกันของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่

4. เป็นผู้ช่วยผู้กำกับกองลูกเสือที่ตนสังกัด
5. เป็นประธานในที่ประชุม

7) นายหมู่ และรองนายหมู่

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ผู้กำกับลูกเสือสามัญสามัญรุ่นใหญ่ เป็นผู้แต่งตั้งนายหมู่ โดยหาหรือลูกเสือในหมู่นั้น ๆ หรือผู้กำกับลูกเสือคนนายหมู่ด้วยตนเองก็ได้ ในกรณีที่ตั้งกองใหม่ ยังไม่มีที่ประชมนายหมู่ ให้ผู้กำกับหาหรือลูกเสือในหมู่นั้น เพื่อแต่งตั้ง นายหมู่ขึ้น

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทุกเหล่ามีคุณสมบัติ ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 57)

1. มีความเป็นผู้นำ
2. มีความรู้และทักษะลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่านั้น ๆ พอสมควร
3. ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในหมู่ให้เป็นผู้นำ

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าสมุทร มีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะ คือ ผ่านการอบรมและได้รับเครื่องหมายนายท้ายเรือเล็กมาแล้ว

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่เหล่าอากาศ มีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะ คือ ผ่านการอบรมและได้รับเครื่องหมายการบินมาแล้ว

หน้าที่นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีดังนี้

1. วางแผนปฏิบัติกิจกรรมของหมู่
2. เป็นผู้นำในการนำหมู่เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การไปอยู่

ค่ายพักแรม

3. เป็นผู้แทนหมู่ในการเข้าร่วมประชุมนายหมู่ลูกเสือ

8) หมู่ลูกเสือวิสามัญ

หมู่ลูกเสือวิสามัญ ประกอบด้วย ลูกเสือวิสามัญ 6-8 คน รวมทั้ง นายหมู่ 1 คน และรองนายหมู่ 1 คน นายหมู่ รองนายหมู่ลูกเสือวิสามัญ คือ ผู้ที่ได้รับเลือกจากลูกเสือในกองนั้น ในแต่ละปีด้วยความเห็นชอบจากผู้กำกับลูกเสือ ในกองลูกเสือวิสามัญ ผู้กำกับอาจแต่งตั้งหัวหน้านายหมู่ 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย ทั้งนี้ต้องหาหรือจากที่ประชุมนายหมู่ เมื่อได้บุคคลที่เหมาะสมแล้วแต่งตั้งเป็นหัวหน้านายหมู่

9) หัวหน้านายหมู่

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือวิสามัญทุกเหล่า มีคุณสมบัติ ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 58)

1. มีความสามารถเป็นผู้นำ
2. อายุสำหรับหัวหน้านายหมู่ควรมีอายุที่เหมาะสมกับชั้นของลูกเสือวิสามัญเหล่านั้น ๆ
3. เคยเป็นนายหมู่มาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน
4. มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับลูกเสือวิสามัญเหล่านั้น ๆ ตาม

สมควร

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือวิสามัญเหล่าสมุทร มีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะ
เหล่า คือ ได้รับการฝึกอบรมและรับเครื่องหมายชาวเรือ

หัวหน้านายหมู่ลูกเสือวิสามัญเหล่าอากาศ มีคุณสมบัติเพิ่มเติมเฉพาะ
เหล่า คือ ได้รับการฝึกอบรมและรับเครื่องหมายการบิน

หน้าที่หัวหน้านายหมู่ลูกเสือวิสามัญ มีดังนี้

1. วางแผนปฏิบัติกิจกรรมของกองลูกเสือเหล่านั้น ๆ
2. เป็นผู้นำในการนำกองลูกเสือเหล่านั้น ๆ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
เช่น การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม
3. เป็นผู้แทนกองลูกเสือเหล่านั้น ๆ ในการเข้าร่วมประชุมร่วมกัน
ของลูกเสือวิสามัญ
4. เป็นผู้ช่วยผู้กำกับกองลูกเสือที่ตนสังกัด
5. เป็นประธานในที่ประชุม

10) นายหมู่และรองนายหมู่

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือวิสามัญทุกเหล่ามีคุณสมบัติ ดังนี้
(สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 59)

1. ความเป็นผู้นำในการบริการ
2. มีความรู้และทักษะลูกเสือวิสามัญเหล่านั้น ๆ
3. ผ่านการฝึกอบรมและรับเครื่องหมายสายธงยศระดับลูกเสือ
สามัญรุ่นใหญ่มาแล้ว
4. ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในหมู่ให้เป็นผู้

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือวิสามัญเหล่าสมุทรมีคุณสมบัติเพิ่มเติม
เฉพาะเหล่า คือ ผ่านการอบรมและได้รับเครื่องหมายชาวเรือระดับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มาแล้ว

นายหมู่และรองนายหมู่ลูกเสือวิสามัญเหล่าอากาศมีคุณสมบัติเพิ่มเติม
เฉพาะเหล่า คือ ผ่านการฝึกอบรมและได้รับเครื่องหมายการบิน ระดับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่มาแล้ว

11) กรรมการประจำกองลูกเสือวิสามัญ

กรรมการประจำกองลูกเสือวิสามัญอาจมีขึ้น เนื่องด้วยกองลูกเสือ
วิสามัญนั้นมีสมาชิกจำนวนมาก ควรตั้งกรรมการประจำกองลูกเสือขึ้น (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ,
2557, น. 59) โดยประกอบด้วย

1. ผู้กำกับลูกเสือวิสามัญ
2. นายหมู่ลูกเสือวิสามัญ

3. ลูกเสือวิสามัญที่ได้รับเลือกเข้ามาเป็นกรรมการกองทั้งนี้ให้เป็นไปตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่ม

หน้าที่กรรมการประจำกลุ่มลูกเสือวิสามัญ มีดังนี้

1. พิจารณารักษาเกียรติของกองลูกเสือ
2. พิจารณาบริหารภายในกองลูกเสือวิสามัญ
3. พิจารณาจัดกิจกรรมของกองลูกเสือวิสามัญ
4. ควบคุมการรับจ่ายของกองลูกเสือ

12) ที่ประชุมนายหมู่

ที่ประชุมนายหมู่ลูกเสือ ประกอบด้วย บรรดานายหมู่ลูกเสือและผู้บังคับบัญชา ในกองลูกเสือนั้น บางกรณีอาจเชิญรองนายหมู่ลูกเสือเข้าร่วมประชุมด้วยก็ได้

หน้าที่ที่ประชุมนายหมู่ ที่ประชุมนายหมู่มีหน้าที่พิจารณาข้อคิดเห็นในการดำเนินงานภายในกองลูกเสือของตน โดยมีผู้กำกับเป็นผู้ชี้ขาด

13) เจ้าหน้าที่ลูกเสือโรงเรียน

เจ้าหน้าที่ลูกเสือโรงเรียน มีคุณสมบัติ ดังนี้ (สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2557, น. 60)

1. ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือตามประเภทและเหล่าของลูกเสือในโรงเรียนอย่างน้อย ขึ้นความรู้เบื้องต้นสำหรับลูกเสือเหล่านั้น ๆ ขึ้นความรู้ขั้นต้น สำหรับลูกเสือเหล่าสมุทรและลูกเสือเหล่าอากาศ

2. ได้รับการแต่งตั้งตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามที่ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอ

3. มีความรู้และทักษะการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา
หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ทำหน้าที่ประสานงานทั่วไป
2. ร่วมวางแผนและจัดรายการกิจกรรมของกลุ่มและกองลูกเสือ
3. ควบคุมดูแลให้กองลูกเสือปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผล ตามระเบียบการวัดและประเมินผลของหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

4. ควบคุมให้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่ม กอง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

5. ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้

6. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สรุปได้ว่า การบริหารกิจกรรมลูกเสือด้านบุคลากรของสถานศึกษา ประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือ รองผู้กำกับลูกเสือ หัวหน้านายหมู่ นายหมู่ลูกเสือ รองนายหมู่ลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือโรงเรียน ซึ่งมีคุณสมบัติและอำนาจหน้าที่แตกต่างกันออกไป

5. แนวทางการดำเนินกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา

ตามที่คณะรักษาความสงบและเรียบร้อยแห่งชาติ ได้มีนโยบายในการสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน 8 ประการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์จะเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างค่านิยมของคนไทย 12 ประการ เป็นอย่างดี เพราะกิจกรรมลูกเสือมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า อีกทั้งกิจกรรมลูกเสือยังเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการช่วยแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชนได้ หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ คือ สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้มีแผนงาน มาตรการและแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม มีคุณภาพประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานยกระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีมาตรการและแนวทางในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557, น. 1-2)

1. ให้สถานศึกษาทุกแห่งถือว่า กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมหลักในการพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สถานศึกษาต้องกำหนดนโยบาย แนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ

2. ให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดกิจกรรมการเรียนการสอน/ฝึกอบรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ ตามหลักการที่กำหนดในหลักสูตร และส่งเสริมการฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดระบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ จัดทำโครงสร้างการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการลูกเสือให้เป็นปัจจุบันอย่างถูกต้อง และทันสมัย จัดตั้งกลุ่ม กองลูกเสือ ให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน จัดให้มีห้อง/มุม/แหล่งเรียนรู้ทางการลูกเสือในสถานศึกษา จัดทำแผนงาน/โครงการในการดำเนินงานทางลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ จัดสรรงบประมาณจากเงินอุดหนุน เงินบริจาคและเงินสมทบอื่น ๆ จัดทำกำหนดการฝึกอบรม และแผนการฝึกอบรมตลอดปี การศึกษาทุกระดับให้ครบถ้วนจัดให้มีและใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย และจำเป็นในการฝึกอบรมและจัดให้มีเอกสาร หลักสูตรคู่มือการปฏิบัติงาน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

4. ให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีกิจกรรมการปฏิบัติจริง ตามอุดมการณ์และหลักการของลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริม ความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประชาธิปไตย ความสามัคคีปรองดอง การเสริมสร้างทักษะชีวิต จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และจิตสาธารณะ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ตามคำปฏิญาณและกฎลูกเสือ และกิจกรรมโครงการเพื่อเสริมสร้างค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ปีละไม่น้อยกว่า 6 กิจกรรม และจัดกิจกรรมเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในสถานศึกษาหรือค่ายลูกเสือตามหลักสูตร ของลูกเสือแต่ละประเภท โดยใช้บุคลากรทางการลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ และบุคลากรของสถานศึกษา หรือใช้วิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะทาง

5. ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ผ่านการฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือขั้นความรู้ขั้นสูง และได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ และส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาผ่านการฝึกอบรม และมีวุฒิทางลูกเสือ ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พุทธศักราช 2553

6. ให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยให้มีแผนการนิเทศเครื่องมือ และกำหนดผู้นิเทศไว้อย่างชัดเจน และจัดทำรายงานประจำปี ต่อผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามลำดับ

7. ให้สถานศึกษาทุกแห่งสนับสนุน ส่งเสริมให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากรทางการลูกเสือ และลูกเสือ

สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการดำเนินกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาถือว่า กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

บุคลากร และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมหลักในการพัฒนาผู้เรียน มีการจัดระบบการบริหาร มีการฝึกอบรม และนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่อง

การบริหารงานลูกเสือตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการตระหนักในความสำคัญของขบวนการลูกเสือ และกำหนดให้เป็นมาตรการอันยิ่งใหญ่ในการพัฒนาเยาวชน ตามรอยพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชบิดาของลูกเสือไทยอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทุกครั้งที่มีการประชุมสัมมนาที่เกี่ยวกับกิจการลูกเสือจะมีเสียงกล่าวขวัญถึงความต้องการและความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพของงานลูกเสือ โดยเฉพาะในการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการลูกเสือของกระทรวงฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดทำเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษา เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พุทธศักราช 2549 คณะกรรมการฯ ชุดนี้ได้ยกร่างเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาขึ้น ต่อมาในวันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2550 ได้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษา คณะทำงานฯ ชุดนี้ได้ปรับปรุงเกณฑ์ฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการให้การอนุมัตินำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและประเมินคุณภาพกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2550 กระทรวงศึกษาธิการได้มีหนังสือถึงสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ ขอความร่วมมือ กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีหนังสือตอบรับในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2551 ยอมรับให้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอไว้ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีความเห็นตรงกันว่า กิจกรรมลูกเสือเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความเชื่อมโยงกับมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งในมาตรฐานด้านผู้เรียน ด้านผู้บริหาร โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 12 คุณภาพภายนอก สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาให้คำมั่นว่าจะเน้นย้ำผู้ประเมินภายนอกให้พิจารณากิจกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในเกณฑ์ฯ นี้ด้วยในการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา กำหนดให้มีประเมินคุณภาพองค์ประกอบหลักของกิจการลูกเสือใน 4 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านการจัดมวลงิจกรรมลูกเสือ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1-4)

1.1 ด้านผู้บริหาร

กำหนดตัวบ่งชี้ 3 ประการ เน้นการพัฒนาตนเองทางด้านการลูกเสือการบริหาร ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดกิจกรรมลูกเสือ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชนบ้านเมือง และสังคมโลก แต่ละตัวบ่งชี้ เสนอแนะเกณฑ์การพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ย้ำการกระทำกิจกรรมเชิงการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือ ตามนัยของตัวบ่งชี้การพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนกิจการลูกเสือของผู้บริหาร

1.2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ

กำหนดตัวบ่งชี้ 3 ประการ เน้นการพัฒนาตนเองทางด้านการลูกเสือ การวางแผน และการจัดกิจกรรม การบริหารงานในกองลูกเสือ แต่ละตัวบ่งชี้ เสนอแนะเกณฑ์การพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ย้ำการดำเนินงานเพื่อจัดกิจกรรมลูกเสือ ทั้งกิจกรรมตามหลักสูตร และกิจกรรมทางบริหารจัดการเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานลูกเสือ ได้แก่ เรื่องบุคลากร การเงิน อาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ งานระเบียบวิธีการและธุรการ รายงาน ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการบริหารงาน ตามข้อกำหนดของเวลา

1.3 ด้านลูกเสือ

กำหนดตัวบ่งชี้ 3 ประการ เน้นความมีระเบียบวินัย ความตระหนักในคุณค่า และความสุขในการเป็นลูกเสือ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชนบ้านเมือง และสังคมโลก แต่ละตัวบ่งชี้ เสนอแนะเกณฑ์การพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ย้ำการกระทำกิจกรรมตามนัยของตัวบ่งชี้ โดยยึดกฎของลูกเสือเป็นแนวทาง

1.4 ด้านการจัดมวลงิจกรรมลูกเสือ

กำหนดตัวบ่งชี้ 3 ประการ เน้นกิจกรรมสัญลักษณ์ลูกเสือ กิจกรรมตามคำปฏิญาณ และกฎ กิจกรรมโครงการเพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาแต่ละตัวบ่งชี้เสนอแนะเกณฑ์การพิจารณาไว้อย่างชัดเจน ย้ำการกระทำกิจกรรมของลูกเสือตามหลักสูตรที่กำหนดให้ลูกเสือ กระทำกิจกรรมหลัก 4 ประการ คือ กิจกรรมสัญลักษณ์ของลูกเสือ มีความรู้ความเข้าใจในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ กระทำกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นลูกเสือ กิจกรรมตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก กิจกรรมวิชาพิเศษเพื่อเสริมสร้างทักษะ ความสามารถตามความถนัด ความสนใจ สู่ความเป็นเลิศ

ท้ายบทของเกณฑ์การประเมินคุณภาพฯ นี้ ได้เสนอแนะให้มีการประเมินเป็น 2 ลักษณะ คือ การประเมินเชิงปริมาณและคุณภาพ กับการประเมินความก้าวหน้า

การประเมินเชิงปริมาณ ถือเกณฑ์จำนวนร้อยละของผู้ปฏิบัติได้ตามเกณฑ์เป็นต้นว่า ผู้ปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องปรับปรุง ผู้ปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ ร้อยละ 90 ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก การประเมินคุณภาพ ยึดถือ คุณลักษณะ ความถูกต้อง สมบูรณ์การมองเห็นคุณค่า การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การมีประสิทธิภาพ ความสัมฤทธิ์ผล

การประเมินความก้าวหน้า พิจารณาจากความเปลี่ยนแปลงทั้งทางปริมาณและคุณภาพ สาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สูงขึ้น วิธีการและเครื่องมือในการประเมิน ได้แก่ แบบสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต ทดสอบ นิทรรศการ และสาธิต รายงาน เอกสาร หลักฐาน ประเมินการปฏิบัติงานจริง ผลงานที่ปรากฏ กิจกรรม และผลที่เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ได้ทั้งสองทาง คือ เป็นแนวทางชี้แนะในการพัฒนางานลูกเสือในสถานศึกษา และเป็นข้อกำหนด การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบสำคัญ ในงานลูกเสือภายในสถานศึกษา คือ ลูกเสือ ผู้บริหาร ผู้กำกับลูกเสือและการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีอย่างยิ่งต่อการพัฒนางานลูกเสือภายในสถานศึกษา

2. เกณฑ์การประเมินโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายในการพัฒนา กิจกรรมลูกเสือให้โรงเรียนนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ลูกเสือในทุกโรงเรียนทุกระดับชั้น มุ่งเน้นการจัดกิจกรรม วันสำคัญทางลูกเสือ กิจกรรมทักษะ การดำรงชีวิต กิจกรรมสัญลักษณ์ของลูกเสือ ตลอดจนกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ อันจะส่งผลต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 2)

2.1 เกณฑ์การประเมินด้านผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสือ มีการกำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและระบบการบริหารกิจการลูกเสือ ให้การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และ ประเมินผลกิจการลูกเสืออย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 8-13)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. การพัฒนาตนเองและผลงาน

- 1.1 มีคุณวุฒิทางลูกเสือ ไม่ต่ำกว่าวุฒิบาตร 2 ท่อน
- 1.2 เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือ
- 1.3 เข้าร่วมเป็นคณะทำงานหรือคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมลูกเสือในระดับกลุ่ม/สหวิทยาเขต/เครือข่าย/ระดับอำเภอ/ระดับเขตพื้นที่/ระดับจังหวัด/ระดับภาค/ระดับประเทศ
- 1.4 เข้าร่วมเป็นคณะวิทยากรผู้ให้การฝึกอบรมหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือในระดับต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดการฝึกอบรม

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กำหนดนโยบายแผนพัฒนาและระบบการบริหารกิจการลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. ความสามารถและการคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- 1.1 มีข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน
- 1.2 มีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน
- 1.3 มีความคิดริเริ่มและนำเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนากิจการลูกเสือ
- 1.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรของโรงเรียน และชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนากิจการลูกเสือ

2. โครงสร้างและการมอบหมายงาน

- 2.1 มีโครงสร้างการบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียนตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ
- 2.2 มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือโรงเรียน
- 2.3 มีกองหรือกลุ่มลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ
- 2.4 มีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้องตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

3. การบริหารงานกองลูกเสือโรงเรียน

- 3.1 มีการบริหารจัดการตามแผนการบริหารงานกองลูกเสือของโรงเรียน

3.2 มีการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย

3.3 มีการพัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อและเทคโนโลยี สำหรับจัดกิจกรรมลูกเสือ

3.4 มีคู่มือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการลูกเสือ ตามข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ อย่างถูกต้องครบถ้วน

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ อย่างต่อเนื่อง

รายการปฏิบัติ

1. บทบาทและความรอบรู้

1.1 ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมของลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 มีการจัดมวลงิจกรรมลูกเสือและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1.3 มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1.4 มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่กิจการลูกเสือโรงเรียน

2. การพัฒนาศักยภาพลูกเสือและบุคลากรทางการลูกเสือ (๒ คะแนน)

2.1 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือในระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีคุณวุฒิและเพิ่มทักษะลูกเสือ

2.2 เสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรทางการลูกเสือ เช่น ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ให้งานวัด ให้ความดีความชอบเป็นต้น

2.3 จัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ และจัดฝึกอบรมทบทวนให้แก่ลูกเสือในโรงเรียน

2.4 กำกับติดตาม สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

รายการปฏิบัติ

1. การให้บริการชุมชน

1.1 วางแผนในการจัดกิจกรรมให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และให้บริการบุพการี และบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล

1.2 สนับสนุนงบประมาณ/บุคลากร ในการจัดกิจกรรม การให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและให้บริการบุพการี และ บุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล

1.3 จัดกิจกรรมการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือและให้บริการบุพการีและบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ ที่ขาดการดูแล

1.4 ประเมินผล สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนา สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือ และให้บริการบุพการีและบุคคลทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล

2. การระดมทรัพยากร

2.1 วางแผนการจัดกิจกรรม การระดมทรัพยากร มาพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน

2.2 ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ/บุคลากรในการจัดกิจกรรมการระดมทรัพยากรมาพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน

2.3 จัดกิจกรรมการระดมทรัพยากรมาพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน

2.4 ประเมินผล สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการระดมทรัพยากรมาพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน

2.2 เกณฑ์การประเมินด้านผู้กำกับลูกเสือ

ผู้กำกับลูกเสือมีการพัฒนาตนเองทางลูกเสือ มีการวางแผนและจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ดำเนินการบริหารงานในกองลูกเสือ ตลอดจนมีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 15-18)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาตนเองทางลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. ผู้กำกับลูกเสือผ่านการฝึกอบรมขั้นความรู้ชั้นสูง (A.T.C.) หรือได้รับเครื่องหมายวุฒิบดจขึ้นไป ร้อยละ 80

2. ผู้กำกับลูกเสือมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ เข้าร่วมประชุมสัมมนา เป็นวิทยากร หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางลูกเสือระดับต่าง ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การวางแผนและการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

รายการปฏิบัติ

1. มีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษาครบทุกรายวิชา ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน มีการใช้สื่อตามแผนและมีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนานวัตกรรม

2. มีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษาครบทุกรายวิชา ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน มีการใช้สื่อตามแผนและมีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบ

3. มีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษารายวิชา ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน มีการใช้สื่อตามแผนและมีการวัดผลประเมินผลอย่างไม่เป็นระบบ

4. ไม่มีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือแต่ดำเนินการจัดกิจกรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานในกองลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. มีเอกสารประจำกองลูกเสือของโรงเรียนตรงตามประเภทของลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติครบถ้วนพร้อมทั้งจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน

2. มีเอกสารประจำกองลูกเสือของโรงเรียนตรงตามประเภทของลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติครบถ้วนพร้อมทั้งจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

3. มีเอกสารประจำกองลูกเสือของโรงเรียนตรง ตามประเภทของลูกเสือ ตามข้อบังคับคณะลูกเสือ แห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน

รายการปฏิบัติ

1. มีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน มีห้องลูกเสือ มีการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือพร้อมจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสือ โดยจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

2. มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน มีห้องลูกเสือ มีการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือพร้อมจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสือโดยจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

3. มีห้องลูกเสือและใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสือ

4. มีและใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสือ

2.3 เกณฑ์การประเมินด้านลูกเสือ

ลูกเสือได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ มีทักษะทางลูกเสือ สามารถปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีระเบียบวินัยและ ตระหนัก ในคุณค่าการเป็นลูกเสือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 20-22)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสืออย่างต่อเนื่อง

รายการปฏิบัติ

1. เข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ
2. เข้ารับการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือตามความสนใจ
3. มีการดำเนินการสอบวิชาลูกเสือตามหลักสูตร
4. มีการดำเนินการสอบวิชาพิเศษลูกเสือตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะทางลูกเสืออย่างหลากหลาย

รายการปฏิบัติ

1. ได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ เช่น การฝึกอบรม นายหมู่ ลูกเสือ กกต. ลูกเสือช่วยเหลือสังคม ลูกเสือบรรเทาสาธารณภัย ลูกเสือด้านภัยพิบัติ ลูกเสือ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

2. มีการจัดทำโครงการเพื่อจัดกิจกรรม ตามข้อ 1
3. มีแกนนำลูกเสือจัดกิจกรรม ตามข้อ 1
4. มีการสรุปผลและรายงานโครงการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. ลูกเสือเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุน การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ลูกเสามีจิตอาสาและจิตสาธารณะ

รายการปฏิบัติ

1. มีการให้บริการเพื่อเป็นการพัฒนาลูกเสืออื่นทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

2. ให้การช่วยเหลือผู้พิการ/ผู้สูงอายุ/บุคคลทุพพลภาพ/บริการชุมชน ฯลฯ

3. เข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และชุมชน

4. เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จารีต ประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีระเบียบวินัยและตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. แต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ
2. มีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน เช่น

การประชุมนายหมู่ คณะกรรมการประจำกอง ฯลฯ

3. เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ
4. เป็นแบบอย่างที่ดีได้รับคำยกย่องชมเชย

2.4 เกณฑ์การประเมินด้านการจัดมวลงิจกรรมลูกเสือ

การจัดกิจกรรมตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ กิจกรรมเทิดทูนชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมตามหลักสูตรพิเศษ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 24-25)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 กิจกรรมตามข้อบังคับว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษ

ลูกเสือ

รายการปฏิบัติ

1. มีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า
2. จัดฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม (มีพิธีเปิด-ปิดประชุมกอง)
3. มีการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ (พิธีทบทวนคำปฏิญาณ และสวนสนาม/ พิธีเข้าประจำกอง/ พิธีส่งลูกเสือ/ พิธีถวายราชสดุดี ฯลฯ)
4. มีการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและแรมคืน และฝึกทักษะลูกเสือ ประกอบด้วย การจัดการค่ายพักแรมและงานบุกเบิก/การสังเกตและจดจำ/การใช้เข็มทิศและแผนที่/ การศึกษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/การสะกดรอย โดยสอดคล้องกับแผนการฝึกอบรมที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 2 กิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม ความสามัคคี และความมั่นคงของประเทศไทย

รายการปฏิบัติ

1. มีการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. มีการจัดกรรมส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม
3. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี
4. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงของประเทศไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 กิจกรรมตามหลักสูตรพิเศษ

รายการปฏิบัติ

1. มีกิจกรรมหลักสูตรพิเศษ 4 หลักสูตรขึ้นไป
2. มีกิจกรรมหลักสูตรพิเศษ 3 หลักสูตร
3. มีกิจกรรมหลักสูตรพิเศษ 2 หลักสูตร
4. มีกิจกรรมหลักสูตรพิเศษ 1 หลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

รายการปฏิบัติ

1. มีการจัดโครงการ/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียน
2. มีการจัดโครงการ/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชน
3. มีการจัดโครงการ/กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. มีการส่งเสริมให้ลูกเสือจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

หรือสังคม

2.5 เกณฑ์การประเมินด้านผลงานดีเด่น

ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และ โรงเรียนมีผลงานดีเด่นเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับ ของหน่วยงาน ชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 27-28)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การพัฒนาและส่งเสริมลูกเสือให้ได้รับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ

รายการปฏิบัติ

1. ลูกเสือได้รับรางวัล หรือมีผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับชาติ หรือนานาชาติ
2. ลูกเสือได้รับรางวัล หรือมีผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับภาค
3. ลูกเสือได้รับรางวัล หรือมีผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับจังหวัด หรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา
4. ลูกเสือได้รับรางวัล หรือมีผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับอำเภอ เครือข่าย

สหวิทยาเขต หรือ เข้าร่วมกิจกรรมระดับอำเภอขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาส่งเสริมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ให้ได้รับรางวัลยกย่อง

เชิดชูเกียรติ

รายการปฏิบัติ

1. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้รับรางวัลหรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับชาติ

หรือนานาชาติ

2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้รับรางวัลหรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับภาค
3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้รับรางวัลหรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับจังหวัด
4. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้รับรางวัลหรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับอำเภอ เครือข่าย สหวิทยาเขตหรือเข้าร่วมกิจกรรมระดับอำเภอขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การพัฒนาส่งเสริมโรงเรียน ให้ได้รับรางวัล ชกของเชิดชูเกียรติ

รายการปฏิบัติ

1. โรงเรียนได้รับรางวัล หรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับชาติ หรือนานาชาติ
2. โรงเรียนได้รับรางวัล หรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับภาค
3. โรงเรียนได้รับรางวัล หรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับจังหวัด
4. โรงเรียนได้รับรางวัล หรือผลงานที่ได้รับการยอมรับระดับอำเภอ เครือข่าย สหวิทยาเขต หรือ เข้าร่วมกิจกรรมระดับอำเภอขึ้นไป

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไปด้วย ด้านผู้บริหาร โรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ ด้านการจัดมวลงกิจกรรมลูกเสือ และด้านผลงานดีเด่น

บริบทของสถานศึกษาในอำเภอบุณยวม

1. ที่ตั้ง พื้นที่ และอาณาเขต

อำเภอบุณยวม ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 67 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,033 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 2,365 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,478,125 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าเขา มีพื้นที่ราบระหว่างภูเขา ประมาณ 260 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 11 ของพื้นที่มีรูปร่างคล้ายกับสี่เหลี่ยมคางหมู อำเภอบุณยวมมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอแม่ลาน้อย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา แนวพรมแดน ระยะทาง 83 กิโลเมตร

2. การปกครอง

การปกครอง แบ่งออกเป็น 6 ตำบล 43 หมู่บ้าน 1 เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง ประกอบด้วย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลขุนขวม
2. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เงา
3. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองปอน
4. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่อุคอ
5. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ขวมน้อย
6. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่กิ๊

3. การคมนาคม

อำเภอขุนขวม ทุกหมู่ ตำบล สามารถเดินทางเข้าไปได้ตลอดทั้งปี แม้ว่าเส้นทางหลายหมู่บ้านยังเป็นทางดินบนภูเขาอาจมีปัญหาบ้างในช่วงฤดูฝน ถนนสายหลัก ได้แก่

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 จากอำเภอขุนขวมไปอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน (ทิศเหนือ) และจากอำเภอขุนขวมไปอำเภอแม่ลาน้อย (ทิศใต้)
2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1263 จากอำเภอขุนขวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
3. ทางหลวงชนบท ไปสู่ตำบลต่าง ๆ จำนวน 3 เส้นทาง

4. สภาพสังคมและวัฒนธรรม

ประชากรในอำเภอขุนขวม มีทั้งหมด 4 ชนเผ่า จะอยู่เป็นกลุ่มก้อน ดังนี้

1. กลุ่มไทใหญ่ ส่วนใหญ่อยู่บริเวณเขตชุมชน เทศบาล และหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น ตำบลเมืองปอน ตำบลแม่เงา มีวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาช้านาน และมีการแสดงออกหรือกิจกรรมต่อเนื่องตลอดทั้งปี วัฒนธรรมประเพณีมีความโดดเด่นและมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มไทใหญ่ในประเทศเมียนมาร์

2. กลุ่มกะเหรี่ยง ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 75 จะอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกลออกไป มีวิถีชีวิตแบบเรียบง่ายในชุมชนของตน แต่ปัจจุบันคนรุ่นใหม่มีการศึกษาที่ดีขึ้น สภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเริ่มมีส่วนร่วมในด้านการปกครองท้องถิ่น

3. กลุ่มม้ง อยู่ในตำบลแม่อุคอ มีจำนวน 2 หมู่บ้าน ยังคงยึดมั่นในประเพณีของชนเผ่าตนเอง มีการศึกษาที่ดีขึ้น มีความขยันในการประกอบอาชีพ ปัจจุบันได้ขยายพื้นที่ทำกินลงมาในพื้นที่ของชาวกะเหรี่ยง และคนไทยใหญ่ ด้วยการเช่าที่ดินทำนา ทำไร่ ทำให้เป็นกลุ่มที่มีฐานะค่อนข้างมั่นคง

4. กลุ่มคนไทยพื้นเมืองภาคเหนือ หรือคนเมือง เป็นกลุ่มที่มีไม่มากนักในเขตชุมชน เทศบาล และกระจายกระจายตามหมู่บ้านของคนไทใหญ่ และมีความกลมกลืนทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

5. สถานศึกษาในอำเภอขุนยวม

การศึกษาประชากรรุ่นใหม่มีความตื่นตัวทางด้านการศึกษา และเดินทางไปศึกษาต่อในสถานศึกษาระดับที่สูงกว่าที่อยู่ต่างจังหวัดกันมากขึ้น อำเภอขุนยวมมีโรงเรียนประจำอำเภอ 1 แห่ง โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 26 แห่ง ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 4 แห่ง นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนพุทธเกษตรซึ่งก่อตั้งและอยู่ในความอุปถัมภ์ของพระสงฆ์ และการบริจาคของพุทธศาสนิกชน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขาที่พ่อแม่ไม่สามารถดูแลหรือส่งเรียนได้ ศูนย์เด็กเล็ก จำนวน 21 แห่ง และห้องเรียนในสังกัดโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 10 ห้องเรียน (บ้านห้วยสูง, ห้วยฟาน, ห้วยแม่ลาเกะเหนือ, ห้วยแม่ลาเกะใต้, ห้วยมะบบ, ห้วยไม้ซาง, แม่อุคน้อย, แม่สุรินน้อย, ประดู่เมือง) ซึ่งทั้งอำเภอขุนยวมมีครู จำนวน 386 คน นักเรียน จำนวน 4,255 คน โดยสามารถแบ่งกลุ่มสถานศึกษาในอำเภอขุนยวมตามสังกัด ได้ดังนี้

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 34 (เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน)
2. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
3. โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 336
5. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำอำเภอ
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

6. สถานศึกษาในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

โรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีจำนวน 30 แห่ง เป็นโรงเรียนประถมศึกษา 26 แห่ง และโรงเรียนขยายโอกาส 4 แห่ง มีการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบกลุ่มโรงเรียน โดยมีการประกาศจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนในอำเภอขุนยวม จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. กลุ่มขุนยวม – แม่เงา จำนวน 9 โรงเรียน
2. กลุ่มเมืองปอน – แม่กิ๊ จำนวน 8 โรงเรียน
3. กลุ่มแม่อุค – แม่ขมน้อย จำนวน 13 โรงเรียน

ขนาดของโรงเรียนในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกตามจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ ประกอบด้วย

1. โรงเรียนขนาดเล็ก 23 โรงเรียน
2. โรงเรียนขนาดกลาง 6 โรงเรียน
3. โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน

ข้าราชการครู/พนักงานราชการ/ลูกจ้างในสถานศึกษาอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนครูผู้สอน พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 255 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

เนตรดาว ปาลรัตน์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 กิจกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ การรายงานกิจการลูกเสือในรอบปี การบังคับบัญชาลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการจัดตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และกลุ่มลูกเสือ เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ และวุฒิทางลูกเสือ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป สำหรับปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่สาเหตุมาจาก ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์การบริหารงานตามวัฏจักรคุณภาพของเดมมิง (Deming) โดยเฉพาะด้านการวางแผน การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือทั้ง 5 กิจกรรม ผู้บริหารให้ความสำคัญน้อย ขาดการศึกษานโยบาย จุดมุ่งหมายและสภาพปัญหาตลอดจน ความต้องการของชุมชน เพื่อได้ข้อมูลในการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ให้ข้อมูลสอดคล้องกับ สภาพที่แท้จริง ตลอดจนขาดข้อมูลสารสนเทศการวิเคราะห์รวบรวม จุดเด่น จุดด้อย ในการจัดกิจกรรมลูกเสือเพื่อหาแนวทางส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน

ชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษามี ดังนี้ การจัดตั้งกลุ่มหรือกอง คือ กำกับติดตาม ประชุมชี้แจงนโยบายการจัดกิจกรรมลูกเสือ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ด้านลูกเสือ จัดทำโครงสร้างการบริหาร จัดผู้กำกับระดับวูดแบดจ์ ให้ครบทุกกอง ส่งเสริมให้เข้าฝึกอบรมเพิ่มคุณวุฒิทางลูกเสือ การบังคับบัญชาลูกเสือ คือ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ประกาศเกียรติคุณ พิจารณาความดีความชอบประจำปีในงานลูกเสือ ให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมทางลูกเสือ วางแผน สนับสนุนงบประมาณ พัฒนาคู่มือทางด้านลูกเสือ การเรียนการสอนวิชาลูกเสือ คือ ส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ จัดทำแผนฝึกอบรมลูกเสือแบบบูรณาการ วางแผนเลือกวิชาพิเศษลูกเสือและสร้างความตระหนักให้ลูกเสือเห็นคุณค่า และประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ การเงินลูกเสือ คือ จัดทำแผน กำหนดกรอบงบประมาณ จัดประชุมรณรงค์ทุนภายนอกแก่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือและประชุมผู้จัดทำภารกิจการเงิน สร้างความตระหนักให้ผู้รับผิดชอบและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องตามระเบียบการรายงานกิจกรรมลูกเสือ คือ มอบหมายให้มีผู้สังเกตการจัดกิจกรรมประจำสัปดาห์ ประชุมกำหนดปฏิทิน การปฏิบัติงาน จัดให้มีห้องลูกเสือ เว็บไซต์ลูกเสือโรงเรียน จัดหมายข่าวถึงผู้ปกครอง จัดทำสรุป ทุกครั้งที่จัดกิจกรรม และรายงานประจำปีตามระเบียบ

ชนก เขียงมูล (2559) ได้ศึกษาศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปรับปรุงมีปัญหามากที่สุดรองลงมาเป็นด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ สำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ด้านการปรับปรุงควรส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ (SAR) รายงานต่อผู้บริหาร โรงเรียน ผู้บริหารหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือและผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือร่วมรับฟังข้อสรุปข้อเสนอแนะ และช่วยกันแก้ไขปัญหากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนร่วมกัน เพื่อร่วมกันพัฒนากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนต่อไป ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนควรทำความเข้าใจ ด้านหลักสูตรของลูกเสือ ทำการขยายผลและสร้างความเข้าใจด้านหลักสูตรลูกเสือร่วมกันวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ

วิศัลยา ศักดิ์ศรี และคณะ (2561) ได้ศึกษาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการบริหารของผู้บริหาร กิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม วุฒิการศึกษา วุฒิทางลูกเสือและประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารกิจการ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านลูกเสือ ด้านบริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารของผู้บริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน มัธยมศึกษาเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ในทุกตัวแปรที่นำมาเปรียบเทียบ

สาวิตรี ลามพัฒน์ (2559) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหาร การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และการพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่า สภาพ ปัจจุบันการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และลูกเสือ เนตรนารี โดยรวม อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอน และลูกเสือ เนตรนารี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ เนตรนารี ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมการสอนลูกเสือ เนตรนารี ด้านการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือเนตรนารี และการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี การพัฒนา แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 32 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ด้านการสอบวิชา ลูกเสือพิเศษลูกเสือ เนตรนารี 9 ตัวบ่งชี้ ด้านการวัดผลประเมินผลกิจกรรมการสอนลูกเสือ เนตรนารี 6 ตัวบ่งชี้ ด้านการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือ เนตรนารี 10 ตัวบ่งชี้ และด้านการ จัดกิจกรรม การอยู่ค่ายพักแรม 7 ตัวบ่งชี้ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการ บริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือเนตรนารี โดยรวมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มากที่สุด และผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือแนวทางการบริหาร การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี โดยรวมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ศุภฤกษ์ ศิโรทศ (2561) ได้ศึกษาปัญหาและหาแนวทางการบริหารงานกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหา การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

โดยภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก มีปัญหาสูงสุด คือ ด้านบริหารทั่วไป รองลงมาตามลำดับ คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ และด้านบุคลากร แนวทางการบริหารงาน กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีดังนี้ ด้านบริหารทั่วไป คือ สถานศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอ สำหรับจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ ด้านบุคลากร คือ สถานศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือไปฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางลูกเสือเพิ่มเติมให้สูงขึ้นหรือแลกเปลี่ยนทักษะและประสบการณ์ในการสอน กิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ คือ สำรวจความต้องการที่นักเรียนสนใจและมีความถนัด จัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตร ด้านการติดตามและการประเมินผล คือ ผู้บริหารและบุคลากรทางการลูกเสือร่วมกันเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค ขณะจัดกิจกรรมเพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริง และควรจัดทำการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อง่ายและสะดวกในการประเมินผลภาพรวม อีกทั้งควรมีการประเมินตาม ความเป็นจริง และนำผลที่ได้มาปรับปรุง

รวี เต็มวนาวรรณ (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ทั้งภาพรวม และรายด้าน คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางการบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีระเบียบวินัย ความสนใจ ความสนุก ความภูมิใจ ความตระหนักในคุณค่า และความสุขในการเป็นลูกเสือ ผู้บริหารให้การส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน และส่งเสริมให้ลูกเสือสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และสังคม ผู้กำกับลูกเสือต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งด้านคุณวุฒิและการวางแผน กิจกรรม ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ การบริหารการเงินของกลุ่มลูกเสือโรงเรียน โรงเรียนควรวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือใน 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของลูกเสือ กิจกรรมเพื่ออุดมคติ และกิจกรรมเพื่อความก้าวหน้าสู่ความเป็นเลิศ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แคทเทอร์อลล์ (Catherall, 1980) ได้ศึกษาการประเมินผลความสามารถในการเลือกวิชาลูกเสือ ผลการวิจัยพบว่า การประเมินผลโปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือของอเมริการะหว่างโครงการนำร่อง 2 ปี ในพื้นที่ 2 แห่ง ของภาคตะวันตก เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจว่า

เด็กชายวัย 14- 15 ปี ควรจะได้รับการจูงใจเข้าสู่โปรแกรมการจัดวิชาลูกเสือ ซึ่งใช้วิธีที่ท้าทายซึ่งกันมา ผลจากการศึกษา 3 ครั้งในระหว่างโครงการนำร่องวิชาลูกเสือที่นำมาใช้ในการจูงใจให้เด็กชายวัย 14 – 15 ปี ทำให้เขาสนใจและพอใจวิธีนี้ สรุปผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า วิชาลูกเสือไม่ขึ้นอยู่กับ การรับสมาชิกใหม่หรือการรักษาจำนวนสมาชิกให้คงอยู่ แต่ขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรม การเร้า ความสนใจต่อวิชาลูกเสือมากกว่าสิ่งอื่นใด

ซิงค์วิน (Shinkwin, 1983) ได้ศึกษาบทบาทของผู้กำกับลูกเสือที่มีต่อการพัฒนาของ ลูกเสือ ที่มหาวิทยาลัยอลาสก้า ผลการศึกษาพบว่า ผู้กำกับลูกเสือที่มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจ เข้าใจในกิจการลูกเสือเป็นอย่างดี อารมณ์ดีสนุกสนาน มีการวางแผนแบ่งกลุ่มการเรียนออกเป็น กลุ่ม มีการอภิปรายและการละเล่นต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ชายหนุ่มลูกเสือ และสมาชิกอายุน้อยที่ ยังไม่มี ความพร้อมอยากเข้าร่วมกิจกรรม ตรงข้ามกับผู้กำกับลูกเสือที่ไม่มีหลักจรรยาบรรณใน จิตใจ ที่ไม่มีความมั่นใจจัดกิจกรรมลูกเสือแบบเสียบ ๆ

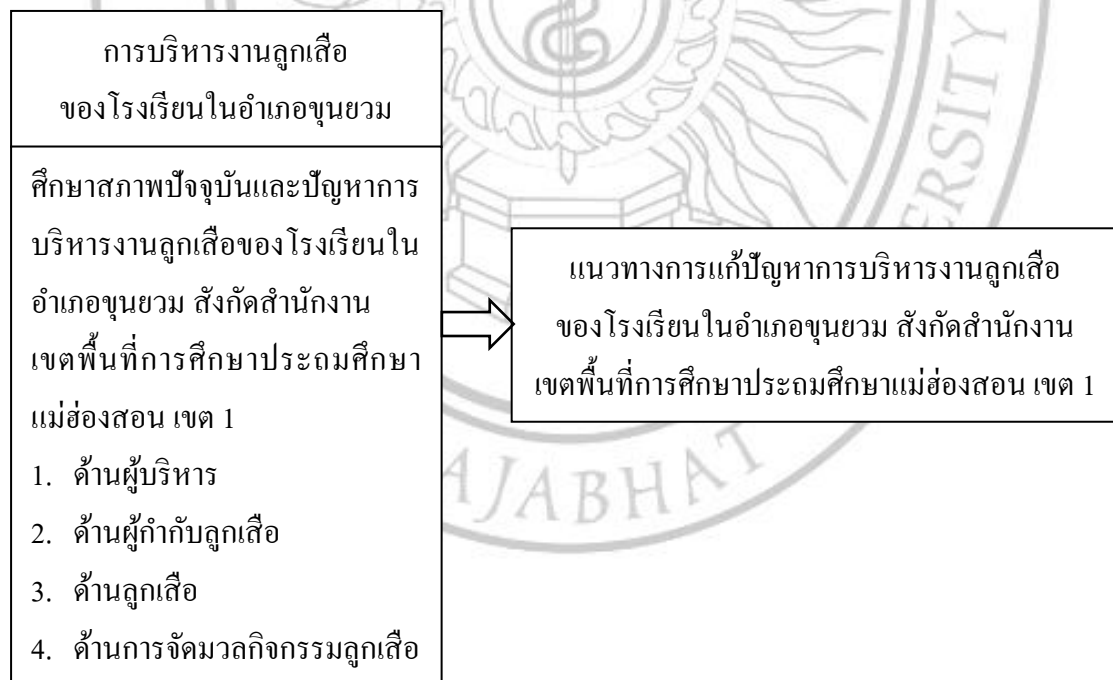
ฮาเกอร์ตี (Hagerty, 1971) ได้ศึกษาโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนลูกเสือกับ นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมมิชิแกน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ โปรแกรมเท่าที่ควร ศึกษาพิเศษและคณะกรรมการ นักเรียนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมกิจกรรมนอกโปรแกรม โดยช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และ ผลการประเมินกิจกรรมนักเรียนพบว่า นักเรียนยังขาดหลักการที่รัดกุม แต่อย่างไรก็ตาม นักเรียน เห็นว่ากิจกรรมการเรียน โปรแกรมลูกเสือใน โรงเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและควรมี การดำเนินการต่อไป

เคเลอร์แมน (Kellermann, 1999) ได้วิจัยปรัทัศน์โปรแกรมกระบวนการลูกเสือรุ่นเล็ก และลูกเสือรุ่นกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสำรวจและเพื่อกำหนดว่าโปรแกรมเหล่านี้ มีผลกระทบต่อความสำเร็จของนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการเรียนในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั่วไปหรือไม่ และการปรัทัศน์บันทึก และเอกสารสำคัญของโรงเรียนได้ให้ข้อมูลประกอบที่ช่วยกำหนดข้อสรุปของโครงการวิจัยในครั้งนี้ ด้วย ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมการศึกษาหลายโปรแกรมที่ไม่ใช่โปรแกรมแบบดั้งเดิมซึ่งรวมถึง การเน้นการพัฒนาตัวบุคคลและการเคารพตนเองนั้นมีผลกระทบต่อความสามารถ ของนักเรียนที่มี ความบกพร่องทางการเรียนที่จะปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ยังพบด้วยว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องในกิจการ ลูกเสือไม่จำเป็นต้องเชื่อว่าจะมีความสำเร็จทางการเรียนที่ปรับปรุงขึ้น ซึ่งมีส่วนร่วมในโปรแกรม ลูกเสือ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีเป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกันให้ รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัด กิจกรรมลูกเสือเนตรนารีให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้ สอดคล้อง กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากการดำเนินกิจกรรม ลูกเสือ เนตรนารีของโรงเรียนจะเห็นว่า ปัญหาสำคัญในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ได้แก่ ความจำกัดของงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน ความใส่ใจของครู ต่อ การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน ปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และ แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ของโรงเรียนควรมีการวางแผน การจัด กิจกรรมลูกเสือร่วมกัน พัฒนานุเคราะห์ด้านลูกเสือให้มีความรู้ความสามารถในการสอนกิจกรรม ลูกเสือเนตรนารี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุนยวม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอยุทธวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 255 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอยุทธวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 152 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan,

1970, pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรแต่ละเครือข่ายโรงเรียน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2565 ของแต่ละเครือข่ายโรงเรียน ได้แก่ เครือข่ายโรงเรียนขุนยวม-แม่เงา เครือข่ายโรงเรียนเมืองปอน-แม่กิ๊ และเครือข่ายโรงเรียน แม่ฮ่อค-แม่ขมน้อย เทียบบัญชีรายชื่อที่ฐานประชากร จำนวน 255 คน ดังแสดงตามตารางที่ 3.1 จากนั้นกำหนดสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเครือข่ายโรงเรียนได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 152 คน ดังแสดงตามตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากร ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียนรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ศูนย์เครือข่าย/โรงเรียน	จำนวนประชากร					รวม (คน)
	ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน	ผู้กำกับกลุ่มและรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน	ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง	ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ	ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	
ขุนยวม-แม่เงา						
1. ขุนยวม	1	2	9	9	0	21
2. อนุบาลขุนยวม	1	2	7	8	0	18
3. ชุมชนต่อแพวิทย	1	2	4	4	7	18
4. บ้านห้วยนา	1	0	2	3	0	6
5. บ้านห้วยต้นนุ่น	1	0	2	2	0	5
6. ตชด.บำรุงที่ 60	1	0	2	3	0	6
7. บ้านแม่สะเป่ใต้	1	0	2	3	0	6

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ศูนย์เครือข่าย/โรงเรียน	จำนวนประชากร					รวม (คน)
	ผู้อำนวยการดูแลโรงเรียน	ผู้กำกับกลุ่มและรองผู้กำกับ กลุ่มดูแลโรงเรียน	ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองดูแลอาคาร	ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองดูแลอนามัย	ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองดูแลอนามัยใหญ่	
8. บ้านแม่สุริน	1	0	2	2	0	5
9. เขตพื้นที่ฯ อำเภอนายวม	1	2	6	7	0	16
รวม	9	8	36	41	7	101
เมืองปอน - แม่กื						
1. ชุมชนบ้านเมืองปอน	1	2	5	5	7	20
2. บ้านท่าหินส้ม	1	2	3	4	0	10
3. บ้านหนองแห้ง	1	2	5	5	7	20
4. บ้านแม่กื	1	0	2	3	0	6
5. บ้านห้วยसान	1	0	2	3	0	6
6. บ้านแม่ลาเกะ	1	0	2	2	0	5
7. บ้านแม่โขง	1	0	2	2	0	5
8. บ้านมะหินหลวง	1	0	2	2	0	5
รวม	8	6	23	26	14	77
แม่อุค-แม่ขามน้อย						
1. บ้านพัฒนา	1	0	2	3	0	6
2. บ้านนัว	1	0	1	1	0	3
3. บ้านคำสุข	1	0	2	3	0	6
4. บ้านปางตอง	1	2	4	4	7	18
5. บ้านแม่อุค	1	0	2	3	0	6
6. บ้านแม่อุคหลวง	1	0	1	2	0	4
7. บ้านหัวแม่สุริน	1	0	1	2	0	4

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ศูนย์เครือข่าย/โรงเรียน	จำนวนประชากร					รวม (คน)
	ผู้อำนวยการดูแลโรงเรียน	ผู้กำกับกลุ่มและรองผู้กำกับ กลุ่มดูแลโรงเรียน	ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองดูแลอาคาร	ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองดูแลอนามัย	ผู้กำกับและรองผู้กำกับ กองดูแลอนามัยใหญ่	
8. บ้านหัวปอน	1	0	1	2	0	4
9. บ้านแม่หาด	1	0	1	2	0	4
10. บ้านแม่ออ	1	0	1	2	0	4
11. บ้านหว่าโน	1	0	2	3	0	6
12. บ้านแม่แจ๊ะ	1	0	2	3	0	6
13. บ้านแม่โกปี	1	0	2	3	0	6
รวม	13	2	22	33	7	77

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1, 2565

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเครือข่ายของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

เครือข่ายโรงเรียน	จำนวน (โรงเรียน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขุนยวม-แม่เงา	9	101	60
เมืองปอน-แม่กิ๊	8	77	46
แม่อูคอ-แม่วมน้อย	13	77	46
รวม	30	255	152

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1, 2565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียน

1.2 กำหนดขอบเขตโครงสร้างเนื้อหา เพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาเพื่อสร้างแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามของ รวี เต็มวนาวรรณ (2563) เป็นแนวทางการยกร่าง

1.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Item Objective Congruence: IOC) และผู้ศึกษาได้เลือกข้อคำถามของแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 เป็นค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.60 ผู้ศึกษาได้ทำการ คัดออก (ภาคผนวก จ)

1.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 6 คน รวมจำนวน 30 ฉบับ

1.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, p. 202-204) โดยใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ .968 และมีค่า

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เท่ากับ .98 (ภาคผนวก ข)

1.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไปลักษณะแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วุฒิทางลูกเสือ ตำแหน่งทางลูกเสือ และประสบการณ์ทางลูกเสือ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ครอบคลุมขอบข่ายของการบริหารลูกเสือในโรงเรียน 4 ด้าน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ แบบสอบถามตอนนี้นำปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของรวิ เต็มวันวรรณ (2563) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของไลเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงาน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงาน/มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงาน/มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงาน/มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงาน/มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงาน/มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1.2 ทำหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนใน

อำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง แล้วxonัดวันมารับแบบสอบถามด้วยตนเอง

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและเลือกใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบการพรรณนา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหา การบริหารงานลูกเสือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ของเบสต์ (Best, 1981, pp. 232-233) นำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา สำหรับเกณฑ์ การแปลผลค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถามได้กำหนดไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันมีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1. การสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. การยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสมแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูล การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนบ้านป่าลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 6 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา ผลการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่สภาพปัจจุบันการบริหารงานมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านน้อยที่สุด และปัญหาการบริหารงานมีค่าเฉลี่ยแต่ละด้านมากที่สุดมากำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. ร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ตลอดจนความถูกต้องสอดคล้องตามจุดประสงค์ของการศึกษา

3. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

ลักษณะแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือมีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 3) ทั้ง 4 ด้าน

1. ด้านผู้บริหาร โรงเรียน
2. ด้านผู้กำกับลูกเสือ
3. ด้านลูกเสือ
4. ด้านการจัดมวคกิจกรรมลูกเสือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในวันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2566 เวลา 09.00 น. ถึง 15.00 น. ณ โรงเรียนบ้านป่าลาน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. เมื่อการสัมภาษณ์สิ้นสุดลง ผู้วิจัยสรุปอีกครั้ง ซึ่งหากผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมก็จะบันทึกเพิ่มเติมอีก

4. การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จดบันทึกและบันทึกการสัมภาษณ์ไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตในการบันทึกต่อผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยอาศัยหลักเกณฑ์การจำแนกหรือการจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ รวมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยาภิมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยาภิมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยาภิมุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ประกอบด้วยจำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บ จำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการตอบแบบสอบถาม และข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บและจำนวนข้อมูลที่ได้รับคืน

1.1 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 152 ชุด ได้รับคืนและมีสภาพสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 152 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ประกอบด้วยข้อมูลจากผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จำนวน 25 ชุด ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ และรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ จำนวน 6 ชุด ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง และรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง จำนวน 49 ชุด ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ จำนวน 58 ชุด ผู้กำกับ

กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และรองผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ จำนวน 14 ชุด รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 152 ชุด

1.2 จำนวนข้อมูลที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในวันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2566 เวลา 09.00 น. ถึง 15.00 น. ณ โรงเรียนบ้านป่าลาน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิกการศึกษาสูงสุด วุฒิทางลูกเสือ ตำแหน่งทางลูกเสือ ประสบการณ์ทำงานทางลูกเสือ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

n 152

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหารและครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	62	40.79
หญิง	90	59.21
รวม	152	100.00
2. อายุ		
20-30 ปี	25	16.45
31-40 ปี	41	26.97
41-50 ปี	74	48.68
51-60 ปี	12	7.90
รวม	152	100.00
3. วุฒิกการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	105	69.08
ปริญญาโท	47	30.92
รวม	152	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหารและครูผู้สอน	
	จำนวน	ร้อยละ
4. วุฒิทางลูกเสือ		
ต่ำกว่า Wood Badge	75	49.34
Wood Badge ขึ้นไป	77	50.66
รวม	152	100.00
5. ตำแหน่งทางลูกเสือ		
ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและ รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน	25	16.45
ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือและรองผู้กำกับกลุ่ม ลูกเสือ	6	3.95
ผู้กำกับกองลูกเสือสำรองและรองผู้กำกับ กองลูกเสือสำรอง	49	32.24
ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญและรองผู้กำกับ กองลูกเสือสามัญ	58	38.16
ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่และ รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	14	9.21
รวม	152	100.00
6. ประสบการณ์ทำงานทางลูกเสือ		
น้อยกว่า 5 ปี	38	25.00
5-10 ปี	50	32.89
11 ปีขึ้นไป	64	42.11
รวม	152	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 59.21 และเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 40.79 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 48.68 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 26.97 วุฒิการศึกษาสูงสุด คือ ปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 105 คน

คิดเป็นร้อยละ 69.08 วุฒิทางลูกเสือ คือ มีวุฒิ “Wood Badge” ขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 50.66 ตำแหน่งทางลูกเสือ คือ ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญมากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 38.16 รองลงมา คือ ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง และรองผู้กำกับลูกเสือสำรอง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 32.24 มีประสบการณ์การทำงานทางลูกเสือ 11 ปีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการบริหารงาน และปัญหาการบริหารงานลูกเสือ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best, 1978, p. 190) ทั้งโดยรวมและรายด้านตามลำดับ ดังตารางที่ 4.2 - 4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม โดยรวม

n 152

การบริหารงานลูกเสือ 4 ด้าน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้บริหารโรงเรียน	4.24	0.36	มาก	2.25	0.55	น้อย
2. ด้านผู้กำกับลูกเสือ	3.95	0.35	มาก	2.58	0.45	ปานกลาง
3. ด้านลูกเสือ	3.81	0.25	มาก	2.71	0.40	ปานกลาง
4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	3.82	0.41	มาก	2.77	0.42	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.96	0.34	มาก	2.58	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกพบว่า ด้านผู้บริหารโรงเรียน มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.24, S.D. = 0.36) รองลงมา คือด้านผู้กำกับลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.95, S.D. = 0.35) และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = 0.41) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือน้อยที่สุด คือด้านลูกเสือ ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.25)

ส่วนปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนายวม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.58, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกพบว่า ด้านการจัดมวตกิจกรรมลูกเสือ มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}$ = 2.27, S.D. = 0.42) รองลงมา คือด้านลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.71, S.D. = 0.40) และด้านผู้กำกับลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.58, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X}$ = 2.25, S.D. = 0.55)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนายวม ด้านที่ 1 ด้านผู้บริหารโรงเรียน

(n= 152)

ด้านผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณวุฒิทางลูกเสือ ไม่ต่ำกว่าวุฒิบาจารย์ 2 ท่าน	4.63	0.53	มากที่สุด	2.37	0.87	น้อย
2. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ในการจัดกิจกรรมลูกเสือในระดับต่าง ๆ	4.51	0.64	มากที่สุด	2.01	0.95	น้อย
3. ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นคณะวิทยากรให้การฝึกอบรมหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือ ในระดับต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดการอบรม	4.46	0.59	มาก	2.14	0.88	น้อย
4. ผู้บริหารโรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาการลูกเสือของโรงเรียน	4.43	0.71	มาก	1.81	0.87	น้อย
5. ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนาการลูกเสือของโรงเรียน	2.09	0.85	น้อย	4.12	0.72	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
6. ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครู บุคลากรและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนากิจการลูกเสือ	4.59	0.59	มากที่สุด	2.07	0.90	น้อย
7. ผู้บริหารโรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียนตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ	4.43	0.59	มาก	2.14	0.83	น้อย
8. ผู้บริหารโรงเรียนมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือโรงเรียน	4.34	0.68	มาก	2.09	0.91	น้อย
9. ผู้บริหารโรงเรียนมีกองหรือกลุ่มลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ	4.61	0.61	มากที่สุด	2.00	0.79	น้อย
10. ผู้บริหารโรงเรียนมีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้องตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ	4.70	0.58	มากที่สุด	1.99	0.83	น้อย
11. ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย	2.07	0.80	น้อย	4.11	0.77	มาก
12. ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาอาคารสถานที่แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสื่อและเทคโนโลยีสำหรับจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.49	0.76	มาก	2.16	0.91	น้อย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
13. ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมของลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.40	0.61	มาก	2.28	0.82	น้อย
14. ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.37	0.61	มาก	2.08	0.92	น้อย
15. ผู้บริหารโรงเรียนมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ	4.57	0.57	มากที่สุด	2.15	0.88	น้อย
16. ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือในระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีคุณวุฒิและเพิ่มทักษะลูกเสือ	4.36	0.58	มาก	2.28	0.82	น้อย
17. ผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ และจัดฝึกอบรมทบทวนให้แก่ลูกเสือ	4.12	0.70	มาก	2.20	0.85	น้อย
18. ผู้บริหารโรงเรียนกำกับติดตามสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.56	มาก	2.10	0.89	น้อย
19. ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนในการจัดกิจกรรมให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อมและให้บริการบุพการีและบุคคลทุกพลภาพ หรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล	4.42	0.67	มาก	2.01	0.87	น้อย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
20. ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณ/บุคลากรในการจัดกิจกรรม การให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือ ให้บริการบุพการีและบุคคลทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล	4.45	0.64	มาก	2.22	0.80	น้อย
21. ผู้บริหารโรงเรียนจัดกิจกรรมการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือ ให้บริการบุพการีและบุคคลทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล	4.25	0.51	มาก	2.09	0.83	น้อย
22. ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผล สรุปรายงานและเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือ ให้บริการบุพการีและบุคคลทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล	4.26	0.51	มาก	1.87	0.81	น้อย
23. ผู้บริหารโรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรม การระดมทรัพยากรมาพัฒนากิจการลูกเสือ	4.41	0.60	มาก	1.91	0.79	น้อย
24. ผู้บริหารโรงเรียนจัดกิจกรรมการระดมทรัพยากรมาพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน	4.28	0.75	มาก	2.15	0.85	น้อย

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
25. ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผล สรุป รายงานและเผยแพร่ผลการระดม ทรัพยากรมาพัฒนากิจการลูกเสือของ โรงเรียน	4.45	0.57	มาก	1.97	0.94	น้อย
รวมเฉลี่ย	4.24	0.63	มาก	2.25	0.85	น้อย

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม ด้านผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านผู้บริหารโรงเรียนจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า ผู้บริหารมีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้อง ตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$, S.D. = 0.58) และรองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติทางลูกเสือ ไม่ต่ำกว่า วุฒิบาตร 2 ท่อน ($\bar{X}=4.63$, S.D. = 0.53) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานน้อยที่สุด คือผู้บริหารโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย ($\bar{X}=2.07$, S.D. = 0.80) และผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน ($\bar{X}=2.09$, S.D. = 0.85) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม ด้านผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.25$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านผู้บริหารโรงเรียนจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}=4.12$, S.D. = 0.72) และรองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย ($\bar{X}=4.11$, S.D. = 0.77) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือผู้บริหารมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน ($\bar{X}=1.81$, S.D. = 0.87) และผู้บริหารโรงเรียนประเมินผล สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมการให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนา สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือ ให้บริการบุพการีและบุคคลทุพพลภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล ($\bar{X}=1.87$, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงาน
ลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยุม ด้านที่ 2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ

n 152

ด้านผู้กำกับลูกเสือ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้กำกับลูกเสือมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ	4.55	0.57	มากที่สุด	2.00	0.91	น้อย
2. ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมประชุมสัมมนา เป็นวิทยากร หรือเข้าร่วมกิจกรรมทางลูกเสือระดับต่าง ๆ	4.48	0.59	มาก	2.11	0.91	น้อย
3. ผู้กำกับลูกเสือมีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษา ครบทุกรายวิชา	4.53	0.57	มากที่สุด	2.06	0.82	น้อย
4. ผู้กำกับลูกเสือมีการดำเนินการจัดกิจกรรมและใช้สื่อการเรียนการสอนตามแผนการจัดกิจกรรม	4.34	0.60	มาก	2.35	0.58	น้อย
5. ผู้กำกับลูกเสือมีการวัดผลประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.13	0.72	มาก	2.40	0.60	น้อย
6. ผู้กำกับลูกเสือมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนานวัตกรรม	4.07	0.68	มาก	2.41	0.62	น้อย
7. ผู้กำกับลูกเสือมีเอกสารประจำกองลูกเสือตรงตามประเภทของลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติครบถ้วน	4.13	0.72	มาก	2.35	0.61	น้อย
8. ผู้กำกับมีการจัดเก็บเอกสารประจำกองลูกเสืออย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน	4.34	0.79	มาก	2.38	0.84	น้อย

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ด้านผู้กำกับลูกเสือ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9. ผู้กำกับลูกเสือมีแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน	4.00	0.81	มาก	2.38	0.81	น้อย
10. ผู้กำกับลูกเสือมีห้องลูกเสือ มีการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับจัดกิจกรรมและฝึกอบรมลูกเสือ	4.34	0.79	มาก	2.26	0.89	น้อย
11. ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ	1.93	0.75	น้อย	4.16	0.66	มาก
12. ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือตามความสนใจ	4.05	0.78	มาก	2.43	0.50	น้อย
13. ผู้กำกับลูกเสือมีการดำเนินการสอบวิชาลูกเสือตามหลักสูตร	4.36	0.69	มาก	2.50	0.50	ปานกลาง
14. ผู้กำกับลูกเสือได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ	1.96	0.74	น้อย	4.13	0.66	มาก
15. ผู้กำกับลูกเสือมีการจัดทำโครงการเพื่อจัดกิจกรรม พัฒนาและเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ	4.00	0.69	มาก	2.49	0.65	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.95	0.70	มาก	2.56	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม ด้านผู้กำกับลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านผู้กำกับลูกเสือจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่า ผู้กำกับลูกเสือมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.57) และรองลงมา คือผู้กำกับลูกเสือมีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษาครบทุกรายวิชา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.57) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานน้อยที่สุด

คือผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ ($\bar{X}$ = 1.93, S.D. = 0.75) และผู้กำกับลูกเสือได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ ($\bar{X}$ = 1.96, S.D. = 0.74) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนุชนวม ด้านผู้กำกับลูกเสือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.56, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ย ด้านผู้กำกับลูกเสือจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.66) มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด และรองลงมา คือผู้กำกับลูกเสือได้รับการพัฒนา และเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.66) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือ ผู้กำกับลูกเสือ มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ หรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ ($\bar{X}$ = 2.00, S.D. = 0.91) และผู้กำกับลูกเสือมีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษา ครบทุกรายวิชา ($\bar{X}$ = 2.06, S.D. = 0.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนุชนวม ด้านที่ 3 ด้านลูกเสือ

n 152

ด้านลูกเสือ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ลูกเสือเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุน การปฏิบัติตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ	4.29	0.46	มาก	2.49	0.65	น้อย
2. ลูกเสือมีการให้บริการ เพื่อเป็นการพัฒนาลูกเสืออื่นทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน	4.47	0.61	มาก	2.49	0.65	น้อย
3. ลูกเสือให้การช่วยเหลือบุพการี/ผู้สูงอายุ/บุคคลทุพพลภาพ/บริการชุมชน ฯลฯ	4.53	0.61	มากที่สุด	2.59	0.64	ปานกลาง
4. ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน	4.17	0.38	มาก	2.49	0.65	น้อย

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านลูกเสือ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จารีต ประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ	4.17	0.38	มาก	2.49	0.65	น้อย
6. ลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ	2.05	0.76	น้อย	4.08	0.70	มาก
7. ลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน	1.93	0.76	น้อย	4.19	0.74	มาก
8. ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ	4.26	0.44	มาก	1.70	0.95	น้อย
9. ลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดีได้รับคำยกย่องชมเชย	4.38	0.62	มาก	1.95	0.86	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.81	0.56	มาก	2.72	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยฆาต ด้านลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.81$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านลูกเสือจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่าลูกเสือให้การช่วยเหลือบุคลากร/ผู้สูงอายุ/บุคคลทุพพลภาพ/บริการชุมชน ฯลฯ มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D. = 0.61) และรองลงมา คือ ลูกเสือมีการให้บริการเพื่อเป็นการพัฒนาลูกเสืออื่นทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ($\bar{X}=4.47$, S.D. = 0.61) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานน้อยที่สุด คือ ลูกเสือมีส่วนร่วม และวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียน ($\bar{X}=1.93$, S.D. = 0.76) และลูกเสือ แต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}=2.05$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม ด้านลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.72$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านลูกเสือจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่าลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}=4.19$, S.D. = 0.74) และรองลงมา คือลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ ($\bar{X}=4.08$, S.D. = 0.70) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ ($\bar{X}=1.70$, S.D. = 0.95) และลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดีได้รับคำยกย่องชมเชย ($\bar{X}=1.95$, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม ด้านที่ 4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

n 152

ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. โรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า	1.99	0.76	น้อย	4.16	0.65	มาก
2. โรงเรียนจัดฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม (มีพิธีเปิด-ปิดประชุมกอง)	4.03	0.81	มาก	1.64	0.89	น้อย
3. โรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ	1.85	0.74	น้อย	4.00	0.75	มาก
4. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เดินทางไกลเข้าค่ายพักแรมและฝึกทักษะลูกเสือ	4.13	0.79	มาก	2.62	0.73	ปานกลาง
5. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	4.33	0.60	มาก	2.49	0.82	น้อย
6. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม	4.14	0.71	มาก	2.59	0.62	ปานกลาง

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
7. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี	4.33	0.60	มาก	2.68	0.71	ปานกลาง
8. โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมั่นคงของประเทศไทย	4.26	0.57	มาก	2.63	0.62	ปานกลาง
9. โรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียน	4.38	0.61	มาก	2.46	0.63	น้อย
10. โรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชนหรือสังคม	4.32	0.59	มาก	2.59	0.62	ปานกลาง
11. โรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	4.26	0.72	ปานกลาง	2.56	0.63	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.82	0.68	มาก	2.77	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือจากมากไปหาน้อยสองลำดับแรกพบว่าโรงเรียนมีการจัดโครงการ/ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียน มีสภาพปัจจุบัน การบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}=4.38$, S.D. = 0.61) และรองลงมา คือโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี ($\bar{X}=4.33$, S.D. = 0.60) และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ($\bar{X}=4.33$, S.D. = 0.60) ส่วนข้อที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ $\bar{X}=1.85$, S.D. = 0.74) และโรงเรียน มีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า ($\bar{X}=1.99$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ส่วนปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.77, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามค่าเฉลี่ยด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือจากมากไปหาน้อย สองลำดับแรกพบว่า โรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.65) และรองลงมา คือ โรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = 0.75) ส่วนข้อที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือ โรงเรียนจัดฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม (มีพิธีเปิด-ปิดประชุมกอง) ($\bar{X}$ = 1.64, S.D. = 0.89) และโรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X}$ = 2.46, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานที่มีค่าน้อยที่สุด และปัญหาการบริหารงานที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มากำหนดเป็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนบ้านป่าลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี 2564 จำนวน 6 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยทำการสัมภาษณ์ในวันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2566 เวลา 09.00 น. ถึง 15.00 น. ณ โรงเรียนบ้านป่าลาน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ภาคผนวก จ) และได้นำเสนอข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ ตามตารางที่ 4.7 และได้สังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวมตามตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหา
การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม

ที่	ชื่อ - สกุล	วุฒิ การศึกษา	ตำแหน่ง	สถานที่ ทำงาน	วุฒิทาง ลูกเสือ	ตำแหน่งทาง ลูกเสือ
1	นายสุรพล จรียา	ปริญญาโท	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	โรงเรียน บ้านปาลาน	L.T.	ผู้อำนวยการ ลูกเสือ โรงเรียน
2	นายปรัชญา เลขาวิจิตร	ปริญญาโท	ครู คศ.1	โรงเรียน บ้านปาลาน	S.S.WB.	ผู้กำกับกลุ่ม ลูกเสือ โรงเรียน
3	นายพิพัฒน์ อารี	ปริญญาตรี	ครู คศ.1	โรงเรียน บ้านปาลาน	S.S.WB.	รองผู้กำกับ กลุ่มลูกเสือ โรงเรียน
4	นางสาวศนันธฉัตร คำคุณ	ปริญญาโท	ครู คศ.3	โรงเรียน บ้านปาลาน	S.W.B.	ผู้กำกับ ลูกเสือ สำรอง
5	นายธนาชัย คำก้อน	ปริญญาตรี	ครูผู้ช่วย	โรงเรียน บ้านปาลาน	S.W.B.	ผู้กำกับ ลูกเสือสามัญ
6	นางสาวทิมพิกา โยธา	ปริญญาตรี	ครู คศ.1	โรงเรียน บ้านปาลาน	S.S.W.B	ผู้กำกับ ลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่

ตารางที่ 4.8 ผลการสังเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยะนวม

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือ	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ
ด้านผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาสำคัญ ดังนี้	
1. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน	1.1 ผู้บริหารควรตระหนักและเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารีในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ 1.2 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ และศึกษากฎ ระเบียบ ข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ
2. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย	2.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ควรกำหนดแผนงานโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวางเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณและสรุปผลโครงการเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมลูกเสือในปีการศึกษาต่อไป 2.2 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีการนำสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ บุคลากร ทางด้านลูกเสือทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน มาให้ความรู้และจัดกิจกรรมให้กับลูกเสือเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด และมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะชีวิต

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือ	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ
ด้านผู้กำกับลูกเสือมีปัญหาสำคัญ ดังนี้	
1. ผู้กำกับลูกเสือควรได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ 2. ผู้กำกับลูกเสือควรได้รับการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือตามความสนใจ	1.1 ผู้กำกับลูกเสือควรตระหนัก เห็นคุณค่า และประโยชน์ของกิจกรรมลูกเสือต่อการพัฒนาผู้เรียน เปิดใจรับรู้ เรียนรู้ ศึกษา พัฒนา ปรับเปลี่ยน รูปแบบการจัดกิจกรรมลูกเสือให้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาตนเองทางด้านลูกเสือของผู้กำกับลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือให้มีคุณวุฒิทางลูกเสือตามหลักสูตร 2.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาส ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้กำกับลูกเสือได้รับการฝึกอบรมวิชาพิเศษตามความสนใจ โดยการสนับสนุนงบประมาณให้อย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือมีความรู้เพิ่มเติมด้านทักษะพิเศษอื่นทางลูกเสือ เช่น วิชาแผนที่และเข็มทิศ วิชาบุคลิก วิชาลูกเสือด้านยาเสพติด 2.2 ผู้กำกับลูกเสือนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาขยายผลให้กับเพื่อนครูลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน รวมถึงนำมาบูรณาการกับกิจกรรมหรือรายวิชาอื่นที่นอกเหนือจากกิจกรรมลูกเสือ เช่น วิชาแผนที่และเข็มทิศกับวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาลูกเสือด้านยาเสพติดกับระบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือ	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ
ด้านลูกเสือมีปัญหาสำคัญ ดังนี้	
1. ลูกเสือควรแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ	1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ควรสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองให้กับลูกเสือ ให้ความรู้เกี่ยวกับการสวมเครื่องแบบลูกเสือที่ถูกต้อง โดยเริ่มจากผู้บริหารโรงเรียนแต่งกายเป็นแบบอย่าง ให้แก่ผู้กำกับลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือแต่งกายเป็นแบบอย่างให้แก่ลูกเสือ 1.2 โรงเรียนกำหนดให้วันที่จัดกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือควรสวมเครื่องแบบลูกเสือทุกครั้ง และให้มีการตรวจเครื่องแบบลูกเสือ ในการเปิดประชุมกอง 1.3 ผู้บริหารโรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือ สร้างความศรัทธาในการเป็นลูกเสือให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งให้เห็นว่าการแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เป็นจุดเริ่มต้นของการมีระเบียบวินัยที่ลูกเสือสามารถทำได้ง่ายที่สุด
2. ลูกเสือควรมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียน	2.1 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือใช้หลักประชาธิปไตยเน้นการมีส่วนร่วม ให้ลูกเสือนิสิทเลือกและวางแผนกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจได้ ผู้กำกับลูกเสือนิสิทให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาโดยเป้าหมายของกิจกรรม คือ ลูกเสือสามารถพัฒนาตนเองให้เกิดคุณลักษณะ ทักษะ และนำไปต่อยอดในชีวิตประจำวัน 2.2 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ ควรรับฟังความคิดเห็นของลูกเสือ ให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมของโรงเรียน โดยส่งเสริมให้ใช้ระบบหมู่ และสร้างความสามัคคีสอบถามความคิดเห็นลูกเสือทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม สะท้อนผลการจัดกิจกรรมผ่านลูกเสือ

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ	แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ
ด้านการจัดมวลกกิจกรรมลูกเสือมีปัญหาสำคัญ ดังนี้	
1. โรงเรียนควรมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า	1.1 ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจในการเรียนรู้ ศึกษา กฎระเบียบ ข้อบังคับ และหลักสูตรของลูกเสือ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือ ให้เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ ระดับต่าง ๆ 1.2 ผู้กำกับลูกเสือควรศึกษาหลักสูตรลูกเสือเพิ่มเติม โดยการเข้ารับการอบรมลูกเสือ การศึกษาจากเอกสาร สื่อออนไลน์ และจากผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ 1.3 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือทุกคนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอบรมล่วงหน้า เพื่อการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี วิทยากรและการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลให้ลูกเสือได้รับมวลประสบการณ์ที่เหมาะสม เกิดทักษะและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้
2. โรงเรียนควรมีการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ	2.1 ผู้บริหารโรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือควรตระหนักถึงความสำคัญ คุณค่า ของการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือว่า เป็นการยกย่องเชิดชูกิจการลูกเสือที่มีมาอย่างยาวนาน และเป็นกิจการสากลที่มีทั่วโลก นอกจากนั้นควรให้ความรู้เรื่องกิจกรรมพิธีการแก่ลูกเสือ เพื่อให้ลูกเสือเกิดความศรัทธา และภาคภูมิใจในการเป็นลูกเสือ 2.2 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ มีหน้าที่ส่งเสริม พัฒนา สนับสนุนวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ในการจัดกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือให้พร้อม และเป็นแบบอย่างแก่ลูกเสือ

นอกจากกลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวมแล้ว กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลยังได้ยืนยันความถูกต้องและความเหมาะสม แนวทาง การแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละผลการยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมของแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

รายการ	ความถูกต้อง		ความเหมาะสม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านผู้บริหารโรงเรียน	6	100.00	6	100.00
2. ด้านผู้กำกับลูกเสือ	6	100.00	6	100.00
3. ด้านลูกเสือ	6	100.00	6	100.00
4. ด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ	6	100.00	6	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผลการยืนยันความถูกต้อง และความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนบ้านป่าลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ. 2564 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยรวมทุกรายการมีความถูกต้อง และความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนในอำเภอบางบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 , pp. 607-610) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรแต่ละเครือข่ายโรงเรียน ได้แก่ เครือข่ายโรงเรียนบางบาล - แม่เฒ่า 60 คน เครือข่ายโรงเรียนเมืองปอน - แม่ก๊ก 46 คน และเครือข่ายโรงเรียนแม่เฒ่า - แม่ขามน้อย 46 คน รวมจำนวน 152 คน กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือ คือ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนบ้านป่าลาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิ้น 6 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ได้แก่

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา วุฒิทางลูกเสือ ตำแหน่งทางลูกเสือ และประสบการณ์ทางลูกเสือ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางบาล ครอบคลุมขอบข่ายของการ

บริหารลูกเสือในโรงเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้บริหารโรงเรียน ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ไคเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือทั้ง 4 ด้าน

การหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ปรากฏว่ามีความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60-1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเชิงสอดคล้องภายใน (Internal Consistency of Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามการศึกษการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981, pp. 232-233) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การสังเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยมี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่ามีสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุทธยมี โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานมากที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน รองลงมา คือด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือน้อยที่สุด คือด้านลูกเสือ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับสภาพปัจจุบันการดำเนินงานจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1.1.1 ด้านผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารมีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้องตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีคุณวุฒิทางลูกเสือไม่ต่ำกว่าวุฒิบัณฑิต 2 ท่อน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย และรองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน

1.1.2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้กำกับลูกเสือมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือผู้กำกับลูกเสือมีแผนการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือตลอดปีการศึกษา ครบทุกรายวิชา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ รองลงมา คือผู้กำกับลูกเสือได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ

1.1.3 ด้านการจัดมวตกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ รองลงมา คือโรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า

1.1.4 ด้านลูกเสือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลูกเสือให้การช่วยเหลือบุพการี/ผู้สูงอายุ/บุคคลทุพพลภาพ/บริการชุมชน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือลูกเสือมีการให้บริการ เพื่อเป็นการพัฒนาลูกเสืออื่นทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือ ทั้งในและนอกโรงเรียน รองลงมา คือลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ

1.2 การศึกษาปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณฑล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่ามีสภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณฑล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหาการบริหารงานมากที่สุด คือด้านการจัดมวตกิจกรรมลูกเสือ รองลงมา คือด้านลูกเสือ และด้านผู้กำกับลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัญหาการบริหารงานลูกเสือน้อยที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถเรียงลำดับสภาพปัญหาการบริหารงานจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้

1.2.1 ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าโรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้ามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือโรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม พิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือโรงเรียนจัดฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรม (มีพิธีเปิด-ปิดประชุมกอง)

1.2.2 ด้านลูกเสือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งในและนอกโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน รองลงมา คือลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความสมัครใจ

1.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้กำกับลูกเสือได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือผู้กำกับลูกเสือได้รับการพัฒนาและเพิ่มทักษะตามหลักสูตรพิเศษ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้กำกับลูกเสือมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ

1.2.4 ด้านผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผู้บริหารมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน

2. การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ประกอบด้วย

2.1 ด้านผู้บริหารโรงเรียน

2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน ควรดำเนินการ ดังนี้

2.1.1.1 ผู้บริหารควรตระหนักและเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารี ในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะชีวิต เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ

2.1.1.2 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีคุณวุฒิทางด้านลูกเสือ ศักยภาพ ระเบียบ ข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติอย่างสม่ำเสมอ

2.1.2 ผู้บริหาร โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย ควรดำเนินการ ดังนี้

2.1.2.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ควรกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการลูกเสือ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวางแผนในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณ และสรุปผลโครงการเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมลูกเสือในปีการศึกษาต่อไป

2.1.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีการนำสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ บุคลากร ทางด้านลูกเสือทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน มาให้ความรู้และจัดกิจกรรมให้กับลูกเสือ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด และมุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะชีวิต

2.2 ด้านผู้กำกับลูกเสือ

2.2.1 ผู้กำกับลูกเสือได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และก้าวหน้า ตามหลักสูตร ลูกเสือ ควรดำเนินการ ดังนี้

2.2.1.1 ผู้กำกับลูกเสือควรตระหนัก เห็นคุณค่า และประโยชน์ของกิจกรรม ลูกเสือต่อการพัฒนาผู้เรียน เปิดใจรับรู้ เรียนรู้ ศึกษา พัฒนา ปรับเปลี่ยน รูปแบบ การจัดกิจกรรม ลูกเสือให้เหมาะสมกับตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

2.2.1.2 ผู้บริหาร โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาตนเอง ทางด้านลูกเสือของผู้กำกับลูกเสือ และรองผู้กำกับลูกเสือให้มีคุณวุฒิทางลูกเสือตามหลักสูตร

2.2.2 ผู้กำกับลูกเสือได้รับการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือตามความสนใจ ควรดำเนินการ ดังนี้

2.2.2.1 ผู้บริหาร โรงเรียนควรเปิดโอกาส ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้กำกับ ลูกเสือได้รับการฝึกอบรมวิชาพิเศษตามความสนใจ โดยการสนับสนุนงบประมาณ ให้อย่าง เพียงพอ เพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือมีความรู้เพิ่มเติมด้านทักษะพิเศษอื่นทางลูกเสือ เช่น วิชาแผนที่ และ เข็มทิศ วิชาบุกเบิก วิชาลูกเสือด้านยาเสพติด

2.2.2.2 ผู้กำกับลูกเสือนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มาขยายผล ให้กับเพื่อนครูลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน รวมถึงนำมาบูรณาการกับกิจกรรมหรือรายวิชาอื่น ที่นอกเหนือจากกิจกรรมลูกเสือ เช่น วิชาแผนที่และเข็มทิศกับวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาลูกเสือ ด้านยาเสพติดกับระบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างสูงสุด

2.3 ด้านลูกเสือ

2.3.1 ลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ ควรดำเนินการ ดังนี้

2.3.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ควรสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับการมีวินัยในตนเองให้กับลูกเสือ ให้ความรู้เกี่ยวกับการสวมเครื่องแบบลูกเสือที่ถูกต้อง โดยเริ่มจากผู้บริหารโรงเรียนแต่งกายเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้กำกับลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือแต่งกายเป็นแบบอย่างให้แก่ลูกเสือ

2.3.1.2 โรงเรียนกำหนดให้วันที่จัดกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ และลูกเสือ สวมเครื่องแบบลูกเสือทุกครั้ง และให้มีการตรวจเครื่องแบบลูกเสือในการเปิดประชุมกอง

2.3.1.3 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ สร้างความศรัทธาในการเป็นลูกเสือให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งให้เห็นว่าการแต่งเครื่องแบบลูกเสือเป็นจุดเริ่มต้นของการมีระเบียบวินัยที่ลูกเสือสามารถทำได้ง่ายที่สุด

2.3.2 ลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน ควรดำเนินการ ดังนี้

2.3.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ ใช้หลักประชาธิปไตย เน้นการมีส่วนร่วม ให้ลูกเสือมีสิทธิ์เลือกและวางแผนกิจกรรมตามที่ตนเองสนใจได้ ผู้กำกับลูกเสือ มีหน้าที่ชี้แนะ และให้คำปรึกษา โดยเป้าหมายของกิจกรรม คือ ลูกเสือสามารถพัฒนาตนเองให้เกิดคุณลักษณะ ทักษะ และนำไปต่อยอดในชีวิตประจำวัน

2.3.2.2 ผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ ควรรับฟังความคิดเห็นของลูกเสือ ให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อการจัดกิจกรรมของโรงเรียน โดยส่งเสริมให้ใช้ระบบหมู่ และสร้างความสามัคคี สอบถามความคิดเห็นลูกเสือทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมสะท้อนผลการจัดกิจกรรมผ่านลูกเสือ ให้ความสำคัญกับลูกเสือเป็นลำดับแรก

2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

2.4.1 โรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่อง และก้าวหน้า ควรดำเนินการ ดังนี้

2.4.1.1 ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจในการเรียนรู้ ศึกษา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักสูตรของลูกเสือ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือให้เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสือ ระดับต่าง ๆ

2.4.1.2 ผู้กำกับลูกเสือควรศึกษาหลักสูตรลูกเสือเพิ่มเติม โดยการเข้ารับการอบรมลูกเสือ การศึกษาจากเอกสาร สื่อออนไลน์ และจากผู้ทรงคุณวุฒิทางลูกเสือ

2.4.1.3 ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือทุกคน ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการฝึกอบรมล่วงหน้า เพื่อการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี วิทยากร และการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลให้ลูกเสือได้รับมวลประสบการณ์ที่เหมาะสม เกิดทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.4.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ ควรดำเนินการ ดังนี้

2.4.2.1 ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ ควรตระหนักถึงความสำคัญคุณค่า ของการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือว่า เป็นการยกย่องเชิดชูกิจการลูกเสือที่มีมาอย่างยาวนาน และเป็นกิจการสากลที่มีทั่วโลก นอกจากนั้นควรให้ความรู้เรื่องกิจกรรมพิธีการแก่ลูกเสือ เพื่อให้ลูกเสือเกิดความศรัทธา และภาคภูมิใจในการเป็นลูกเสือ

2.4.2.2 ผู้บริหาร โรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือ มีหน้าที่ส่งเสริม พัฒนา สนับสนุนวัสดุ สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ในการจัดกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือให้พร้อม และเป็นแบบอย่างแก่ลูกเสือ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยโดยรวมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการศึกษการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการบริหารงานมากที่สุด คือด้านผู้บริหาร โรงเรียน รองลงมา คือด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีสภาพปัจจุบันการบริหารงานน้อยที่สุด คือด้านลูกเสือ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือถูกต้องตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ มีคุณวุฒิทางลูกเสือไม่ต่ำกว่าวุฒิบดจ 2 ทอน ซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงนำความรู้ที่ได้มา ใช้บริหารงานลูกเสือในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน (2557) ที่กำหนดไว้ว่าให้ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนผ่านการฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาขั้นความรู้ขั้นสูง และได้รับเครื่องหมายวุฒิบาศ และส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาผ่านการอบรม และมีวุฒิทางลูกเสือ ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วย การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พุทธศักราช 2553 และผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิศัลยา ตักศิรี และคณะ (2561) ที่ได้ศึกษาการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้าน ได้แก่ ด้านลูกเสือ ด้านบริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ พบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสาวิตรี ลามพัฒน์ (2559) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และการพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และลูกเสือ เนตรนารี โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเนตรดาว ปาลรัตน์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 5 กิจกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ การรายงานกิจการลูกเสือในรอบปี การบังคับบัญชาลูกเสือ การเงินลูกเสือ และการจัดตั้งกองลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และกลุ่มลูกเสือ

ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาการบริหารงานลูกเสือมากที่สุด คือด้านการจัดมวกิจกรรมลูกเสือ เนื่องจากโรงเรียนขาดแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้า งานลูกเสือ ครูผู้สอนลูกเสือจัดกิจกรรมไม่เป็นไปตามหลักสูตรลูกเสืออย่างแท้จริง ไม่มีแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ทำให้ไม่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนลูกเสือให้ครบทุกขั้นตอน ไม่มีการปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรและสภาพปัจจุบัน รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือไม่เป็นไปตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน บางโรงเรียนไม่มีการจัดกิจกรรมตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ เช่น พิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม พิธีถวายราชสดุดี ทำให้ลูกเสือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีการทางลูกเสือ รองลงมา คือด้านลูกเสือ

และด้านผู้กำกับลูกเสือ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีปัญหาการบริหารงานน้อยที่สุด คือด้านผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาด้านการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ คือ ส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ จัดทำแผนฝึกอบรมลูกเสือแบบบูรณาการ วางแผนเลือกวิชาพิเศษลูกเสือ และสร้างความตระหนักให้ลูกเสือเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของชนก เชียงมูล (2559) ได้ศึกษาศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการปรับปรุงมีปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นด้านการวางแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการปฏิบัติตามแผน ตามลำดับ

2. การศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากร ควรตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมกิจการลูกเสือ เนตรนารี ในโรงเรียน มีการกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือ ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน งบประมาณ และสรุปผลโครงการเพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เปิดโอกาส ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมวิชาพิเศษตามความสนใจ โดยการสนับสนุนงบประมาณให้อย่างเพียงพอ เพื่อนำมาจัดกิจกรรม จัดทำแผนการฝึกอบรมลูกเสือตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารครูและบุคลากรในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ เพื่อนำมาจัดกิจกรรมลูกเสือให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ หลักการ และวิธีการของกิจการลูกเสืออย่างแท้จริง และควรเป็นไปตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวุฒิ สังข์ขาว (2557) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ จัดทำแผนฝึกอบรมลูกเสือแบบบูรณาการ วางแผนเลือกวิชาพิเศษลูกเสือ และสร้างความตระหนักให้ลูกเสือเห็นคุณค่า และประโยชน์ของการจัดกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุฤกษ์ ศิริโรต (2561) ได้ศึกษา

แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 คือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้เพียงพอ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทางการลูกเสือไปฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางลูกเสือเพิ่มเติมให้สูงขึ้น หรือแลกเปลี่ยนทักษะ และประสบการณ์ในการสอนกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวี เต็มวนาวรรณ (2563) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรให้การส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน และส่งเสริมให้ลูกเสือสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และสังคม ผู้กำกับลูกเสือต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งด้านคุณวุฒิ และการวางแผนกิจกรรม ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบางขัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในครั้งนี้มีประเด็นข้อค้นพบที่มีความน่าสนใจ และเป็นประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. การบริหารงานลูกเสือ ด้านผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างหลากหลาย
2. การบริหารงานลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับควรเข้ารับการฝึกอบรม การพัฒนาตนเอง การเพิ่มทักษะอย่างต่อเนื่อง และก้าวหน้า ด้านหลักสูตรลูกเสือ และหลักสูตรพิเศษ ทั้งนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริม และสนับสนุนอย่างเต็มที่
3. การบริหารงานลูกเสือ ด้านลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ควรเปิดโอกาสให้ลูกเสือมีส่วนร่วม และวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน และทำตัวเป็นแบบอย่างให้ลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ
4. การบริหารงานลูกเสือ ด้านการจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ควรจัดทำแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า และปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือเป็นประจำ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยศึกษาการจัดกระบวนการเรียนการสอนของผู้กำกับลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
2. ควรมีการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: รัฐสภา ลาตพรวา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาตพรวา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553. (2553). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 127 ตอนพิเศษ 43 ง หน้า 25-29.
- ขวัญนกร ปกป้อง. (2555). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาหมือด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- เจษฎา บุญมาโฮม. (2559). หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชนก เขียงมูล. (2559). แนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- ชัยวุฒิ สังข์ขาว. (2557). รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ).
- ณัฐวดี ประเสริฐศรี. (2556). การนำเสนอแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).

- เนตรดาว ปาลรัตน์. (2556). การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา
อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา).
- พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ.2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 125 ตอนที่ 42 ก หน้า 92-115.
- รวี เต็มวันาวรรณ. (2563). การบริหารงานลูกเสือกลุ่มโรงเรียนทับใต้สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วิศัลยา ศักดิ์ศรี. (2561). การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตบางกะปิ
กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- วิไลรัตน์ โกพลรัตน์. (2556). การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาใน
อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม).
- ศุภฤกษ์ ศิริโรทศ. (2561). แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์).
- สาวิตรี ลามพัฒน์. (2559). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25. (วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ 2558. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียน
ต้นแบบลูกเสือ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). เกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายใน
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2551). พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานลูกเสือ
แห่งชาติ.

- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2557). *สารานุกรมลูกเสือ เล่ม 4*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *ชุดฝึกอบรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. New jersey: Prentice-Hall.
- Catherall. (1980). Varsity scoution: An evaluation of its potential as an alternative for 14 Anand 15
years old boys. *Dissertation Abstracts International*, 57(8), 3348
- Kellermann, W. C. (1999). The academic and social impact of nontraditional education program
on student with learning disabilities. *Dissertation Abstracts International*, 59(11),
4055-A.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Hagerty R.E. (1971). An inversion of study activity program in Michigan Junior High School.
Dissertation Abstracts International, 32(5), 2401 -A
- Shinkwin, A. (1983). *Two boy scout troops: The impact of the troop culture on what boys learn*.
Alaska: Stromberg.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการศึกษา

-
1. นายวินัย ไชยวงศ์ญาติ	ผู้ช่วยผู้ตรวจการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
2. นายมนัส จันทร์กฤษ	ผู้ช่วยผู้ตรวจการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
3. นายวัชร อรัญญมิ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
4. นายสิงห์คม ปัญญาคำ	รับผิดชอบงานลูกเสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน
	ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 99 (บ้านแม่สุยะ) จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. นายวัชรกร สุรินทร์	ครูเชี่ยวชาญ สาขาลูกเสือ
	โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/๔๖๑

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายวินัย ไชยวงศ์ญาติ
ผู้ช่วยผู้ตรวจการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) จำนวน ๑ ชุด

ตามที่นายอานูภาพ เมืองมานิตย์ รหัสนักศึกษา ๖๔๘๖๑๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการจัดทำโครงการค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโท เรื่อง “การศึกษากาการบริหารงาน
ลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑”

เพื่อให้การดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือและเป็นไปตามหลักวิชาการ
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญเป็นอย่างดี
ดี จึงขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ (สิ่งที่ส่งมาด้วย)
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรภิไธว)
คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

ภาคผนวก ค

สรุปการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แสดงผลการประเมินความสอดคล้อง

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านผู้บริหารโรงเรียน									
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณวุฒิ ทางลูกเสือไม่ต่ำกว่าวุฒ แบบดจ์ 2 ท่อน	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
2	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วม ประชุมอบรม สัมมนา เพื่อ พัฒนากิจการลูกเสือ	+1	-1	+1	0	0	1	0.2	ใช้ไม่ได้
3	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วม เป็นคณะกรรมการ ในการจัด กิจกรรมลูกเสือในระดับ ต่าง ๆ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วม เป็นคณะวิทยากรให้การ ฝึกอบรมหลักสูตรผู้กำกับ ลูกเสือในระดับต่าง ๆ ทั้ง หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดการ อบรม	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีข้อมูล สารสนเทศเพื่อนำมาใช้ใน การวางแผนพัฒนากิจการ ลูกเสือของโรงเรียน	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
6	ผู้บริหาร โรงเรียนมี วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และ นโยบายในการพัฒนา กิจการลูกเสือของโรงเรียน	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	ผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิด ริเริ่มและนำเทคนิควิธีการ ใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนา กิจการลูกเสือ	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
8	ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนให้ครูบุคลากร และชุมชนให้ความร่วมมือ ในการพัฒนากิจการลูกเสือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	ผู้บริหาร โรงเรียนมี โครงสร้างการบริหาร กิจการลูกเสือของโรงเรียน ตามข้อบังคับของคณะ ลูกเสือแห่งชาติ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
10	ผู้บริหาร โรงเรียนมีการ มอบหมายผู้รับผิดชอบ กิจกรรมลูกเสือโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	ผู้บริหาร โรงเรียนมีกองหรือ กลุ่มลูกเสือตามข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
12	ผู้บริหาร โรงเรียนมีการ แต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ถูกต้องตามข้อบังคับคณะ ลูกเสือแห่งชาติ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
13	ผู้บริหาร โรงเรียนมีการ บริหารจัดการตามแผนการ	0	0	+1	+1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
	บริหารงานกองลูกเสือของ โรงเรียน								
14	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัด กิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม ลูกเสืออย่างหลากหลาย	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
15	ผู้บริหารโรงเรียนมีการ พัฒนาอาคารสถานที่แหล่ง เรียนรู้ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสื่อและเทคโนโลยี สำหรับจัดกิจกรรมลูกเสือ	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
16	ผู้บริหารโรงเรียนมีคู่มือ และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับ กิจการลูกเสือตามข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติอย่าง ถูกต้องครบถ้วน	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
17	ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติ หน้าที่ในฐานะผู้อำนวยการ ลูกเสือโรงเรียนและเข้าร่วม กิจกรรมของลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
18	ผู้บริหารโรงเรียนมีการจัด มวลดกิจกรรมลูกเสือและมี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ลูกเสือ	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
19	ผู้บริหารโรงเรียนมีการ นิเทศติดตามและ ประเมินผลการจัดกิจกรรม ลูกเสือ	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
20	ผู้บริหาร โรงเรียน มีการ ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ กิจการลูกเสือโรงเรียน	+1	+1	+1	0	-1	2	0.4	ใช้ไม่ได้
21	ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริม ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรผู้กำกับลูกเสือใน ระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีคุณภาพ และเพิ่มทักษะลูกเสือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	ผู้บริหาร โรงเรียนเสริมสร้าง ขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร ทางการลูกเสือ	+1	-1	+1	+1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
23	ผู้บริหาร โรงเรียนจัดให้มี การฝึกอบรมหลักสูตรพิเศษ และจัดฝึกอบรมทบทวน ให้แก่ลูกเสือ	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
24	ผู้บริหาร โรงเรียนกำกับ ติดตามสรุปรายงานผลการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
25	ผู้บริหาร โรงเรียนกำกับ ติดตาม สรุปรายงานผลการ ปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรม ลูกเสืออย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
26	ผู้บริหาร โรงเรียนวางแผน ในการจัดกิจกรรม ให้บริการชุมชนอนุรักษ์ ธรรมชาติ พัฒนา สิ่งแวดล้อมและให้บริการ บุคลากรและบุคคลทุกพล ภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการ ดูแล	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
27	ผู้บริหาร โรงเรียนจัด กิจกรรมการให้บริการ ชุมชนอนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนาสิ่งแวดล้อมส่งเสริม ให้มีการช่วยเหลือให้บริการ บุคลากรและบุคคลทุกพล ภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการ ดูแล	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
28	ผู้บริหาร โรงเรียนประเมินผล สรุปรายงานและเผยแพร่ผล การจัดกิจกรรมการ ให้บริการชุมชนอนุรักษ์ ธรรมชาติพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือ ให้บริการบุคลากรและบุคคล ทุกพลภาพหรือผู้สูงอายุที่ ขาดการดูแล	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
29	ผู้บริหาร โรงเรียนวางแผนการจัดกิจกรรม การ ระดมทรัพยากร มาพัฒนา กิจการลูกเสือ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
30	ผู้บริหาร โรงเรียนขอรับการ สนับสนุนงบประมาณ บุคลากรในการจัดกิจกรรม การระดมทรัพยากรมา พัฒนากิจการลูกเสือของ โรงเรียน	+1	+1	+1	-1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
31	ผู้บริหาร โรงเรียนจัด กิจกรรมการระดม ทรัพยากรมาพัฒนากิจการ ลูกเสือของโรงเรียน	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
32	ผู้บริหารโรงเรียน ประเมินผล สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการระดม ทรัพยากรมาพัฒนากิจการ ลูกเสือของโรงเรียน	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
ด้านผู้กำกับลูกเสือ									
33	ผู้กำกับลูกเสือผ่านการ ฝึกอบรมขั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) หรือ ได้ รับ เครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน ขึ้นไป ร้อยละ 80	+1	0	0	+1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
34	ผู้กำกับลูกเสือมีการ ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหรือ คุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
35	ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วม ประชุมสัมมนาเป็นวิทยากร หรือเข้าร่วมกิจกรรมทาง ลูกเสือระดับต่าง ๆ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
36	ผู้กำกับลูกเสือมีแผนการจัด กิจกรรมตามหลักสูตร ลูกเสือตลอดปีการศึกษา ครบทุกรายวิชา	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
37	ผู้กำกับลูกเสือมีการ ดำเนินการจัดกิจกรรมและ ใช้สื่อการเรียนการสอนตาม แผนการจัดกิจกรรม	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
38	ผู้กำกับลูกเสือมีการวัดผล ประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็น ระบบ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
39	ผู้กำกับลูกเสือมีการ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใน การพัฒนานวัตกรรม	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
40	ผู้กำกับลูกเสือมีเอกสาร ประจำกองลูกเสือตรงตาม ประเภทของลูกเสือตาม ข้อบังคับคณะลูกเสือ แห่งชาติครบถ้วน	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
41	มีการจัดเก็บเอกสารประจำ กองลูกเสืออย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
42	ผู้กำกับลูกเสือมีแหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอก โรงเรียน	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
43	ผู้กำกับลูกเสือมีห้องลูกเสือ มีการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือสำหรับจัดกิจกรรม และฝึกอบรมลูกเสือ	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
44	ผู้กำกับลูกเสือมีการจัดเก็บ สื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็น ระบบ	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
45	ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการ ฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและ ก้าวหน้าตามหลักสูตร ลูกเสือ	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
46	ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการ ฝึกอบรมวิชาชีพพิเศษลูกเสือ ตามความสนใจ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
47	ผู้กำกับลูกเสือมีการ ดำเนินการสอบวิชาลูกเสือ ตามหลักสูตร	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
48	ผู้กำกับลูกเสือมีการ ดำเนินการสอบวิชาพิเศษ ลูกเสือตามหลักสูตร	+1	-1	+1	+1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
49	ผู้กำกับลูกเสือได้รับการ พัฒนาและเพิ่มทักษะตาม หลักสูตรพิเศษ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
50	ผู้กำกับลูกเสือมีการจัดทำ โครงการเพื่อจัดกิจกรรม พัฒนาและเพิ่มทักษะตาม หลักสูตรพิเศษ	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
51	ผู้กำกับลูกเสือมีแกนนำ ลูกเสือจัดกิจกรรมพัฒนา และเพิ่มทักษะตาม หลักสูตรพิเศษ	+1	-1	+1	0	0	1	0.2	ใช้ไม่ได้
ด้านลูกเสือ									
52	ลูกเสือมีการสรุปผลและ รายงานโครงการพัฒนาและ เพิ่มทักษะตามหลักสูตร พิเศษ	+1	-1	0	0	0	0	0	ใช้ไม่ได้
53	ลูกเสือเข้าร่วมโครงการ/ กิจกรรมที่สนับสนุนการ ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและ กฎของลูกเสือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
54	ลูกเสือมีการให้บริการเพื่อ เป็นการพัฒนาลูกเสืออื่นทั้ง ในโรงเรียนและนอก โรงเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
55	ลูกเสือให้การช่วยเหลือ บุพการี/ผู้สูงอายุ/บุคคล ทุพพลภาพ/บริการชุมชน ฯลฯ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
56	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรม อนุรักษ์ธรรมชาติและ พัฒนาสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนและชุมชน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
57	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรม รณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการ เทิดทูนสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์จารีต ประเพณีวัฒนธรรมและ ความมั่นคงของประเทศไทย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
58	ลูกเสือแต่งเครื่องแบบ ลูกเสือถูกต้องตาม กฎกระทรวงว่าด้วย เครื่องแบบลูกเสือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
59	ลูกเสือมีส่วนร่วมและ วางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้ง ใน และนอกโรงเรียน	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
60	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรม ลูกเสือด้วยความสมัครใจ	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
61	ลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดีได้ รับค่ายกองชมเชย	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
ด้านมวลกิจกรรมลูกเสือ									
62	โรงเรียน มีแผนการ ฝึกอบรมตามหลักสูตรและ วิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่อง และก้าวหน้า	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
63	โรงเรียนจัดฝึกอบรมตาม แผนการฝึกอบรม (มีพิธี เปิด-ปิดประชุมกอง)	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
64	โรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรม พิธีการ ต่าง ๆ ของลูกเสือ	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
65	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเดิน ทางไกลและแรมคืนและฝึก ทักษะลูกเสือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
66	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
67	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมจารีต ประเพณี วัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
68	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมความสามัคคี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
69	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรม ส่งเสริมความมั่นคงของ ประเทศชาติ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
70	โรงเรียนมีกิจกรรมหลักสูตร พิเศษ	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
71	โรงเรียนมีการจัดโครงการ/ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
72	โรงเรียนมีการจัดโครงการ/ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนาชุมชน หรือสังคม	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
73	โรงเรียนมีการจัดโครงการ/ กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

ข้อ ที่	ประเด็นในการประเมิน การบริหารงานลูกเสือ ของโรงเรียน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
74	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ ลูกเสือจัดกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์	0	+1	0	0	+1	2	0.4	ใช้ไม่ได้

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณฑล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีเกณฑ์ในการตัดสินใจผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นถูกต้อง มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นยังไม่ถูกต้อง และไม่มี ความสอดคล้องกับ

ค่า IOC แสดงผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

ผลจากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญสำหรับการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณฑล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แปลผลออกมาเป็น “ใช้ได้” จำนวน 60 ข้อ “ใช้ไม่ได้” จำนวน 14 ข้อ

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว.๖๑๑

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลขุนยวม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายอานุภาพ เมืองมานิตย์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาใช้เครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ในระหว่างวันที่ ๒๖ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ศุภกร ประทุมถิ่น)

รองคณบดี รักษาการแทน

คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร.๐๕๓-๖๑๓๒๖๓

โทรสาร.๐๕๓๖๑๓๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

รายชื่อโรงเรียนที่ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

โรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำนวน 30 โรงเรียน ดังนี้

เครือข่ายโรงเรียนขุนยวม - แม่เงา

1. โรงเรียนขุนยวม
2. โรงเรียนอนุบาลขุนยวม
3. โรงเรียนบ้านแม่สุริน
4. โรงเรียนบ้านแม่สะเป่ใต้
5. โรงเรียนชุมชนต่อแพวิทยา
6. โรงเรียนบ้านห้วยนา
7. โรงเรียนบ้านห้วยต้นนุ่น
8. โรงเรียน ตชด.บำรุงที่ 60
9. โรงเรียนเขตพื้นที่อำเภอบุณยวม

เครือข่ายโรงเรียนเมืองปอน - แม่กิ๊

1. โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน
2. โรงเรียนบ้านท่าหินส้ม
3. โรงเรียนบ้านหนองแห้ง
4. โรงเรียนบ้านห้วยล้าน
5. โรงเรียนบ้านแม่กิ๊
6. โรงเรียนบ้านแม่ลาเก๊ะ
7. โรงเรียนบ้านมะหินหลวง
8. โรงเรียนบ้านแม่โขง

เครือข่ายโรงเรียนแม่ฮูค - แม่ยวมน้อย

1. โรงเรียนบ้านพัฒนา
2. โรงเรียนบ้านนางิ้ว
3. โรงเรียนบ้านคำสุข
4. โรงเรียนบ้านแม่ฮูค
5. โรงเรียนบ้านแม่ฮูคหลวง

6. โรงเรียนบ้านปางตอง
7. โรงเรียนบ้านหัวแม่สุริน
8. โรงเรียนบ้านหัวปอน
9. โรงเรียนบ้านแม่หาด
10. โรงเรียนบ้านแม่ออ
11. โรงเรียนบ้านหว่าโน
12. โรงเรียนบ้านแม่เงาะ
13. โรงเรียนบ้านแม่โกป๋

ภาคผนวก จ

หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.๐๖๑๒.๑๑/ว.๖๕๖

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
๒๓๖ หมู่ ๓ ต.ปางหมู อ.เมือง
จ.แม่ฮ่องสอน ๕๘๐๐๐

๓ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อทำการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าลาน

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นายอนุภาพ เมืองมานิตย นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ทำการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท เรื่อง การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบูณวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต ๑ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน จึงขออนุญาตให้นักศึกษาสัมภาษณ์เพื่อทำการค้นคว้าอิสระ ในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะประสานกับท่านโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นครินทร์ พรีบไหว)

คณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณบดี วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

โทร.๐๕๓๖-๑๑๑๒๖๓

โทรสาร.๐๕๓๖๑๓๒๖๔

www.msc.cmru.ac.th

1. นายสุรพล จริยา	ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1
2. นายปรัชญา เลหาวิจิตร	ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1
3. นายพิพัฒน์ อารี	รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1
4. นางสาวศันนัธฉัตร คำคุณ	ผู้กำกับกองลูกเสือสำรองโรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1
5. นายชนาตย์ คำก้อน	ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญโรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1
6. นางสาวพิมพ์ิกา โยธา	ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนบ้านป่าลาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 1

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

หาความเชื่อมั่น (Reliability) การบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอยุวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอล
ฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนใน
อำเภอยุวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.968	60

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอบุณยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	60

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1
STUDY OF BOY SCOUTS ACTIVITY ADMINISTRATION GUIDELINES
IN KHUN YUAM DISTRICT SCHOOL UNDER THE MAEHONGSON PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

ผู้วิจัย
นายอนุภาพ เมืองมณีตย์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน
แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ข้าพเจ้านายอนุภาพ เมืองมานิตย์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน ได้จัดทำแบบสอบถามฉบับนี้ขึ้น เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้ ต้องอาศัยความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และประโยชน์ทางวิชาการ จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ด้วยความเป็นจริงที่สุด ขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะใช้สำหรับการวิจัยเท่านั้น และนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามและหน่วยงานของท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานลูกเสือของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีต่อการบริหารงานลูกเสือ 4 ด้าน คือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ ด้านลูกเสือ และด้านมวลกิจกรรมลูกเสือ

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับโรงเรียนที่จะนำไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือ 4 ด้าน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายอนุภาพ เมืองมานิตย์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2	อายุ ☐ 20 – 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
3	วุฒิการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่น..(โปรดระบุ).....
4	วุฒิทางลูกเสือ ☐ ไม่มีวุฒิ ☐ A.L.T.C. ☐ B.T.C. ☐ A.L.T. ☐ A.T.C. ☐ L.T.C. ☐ W.B. ☐ L.T.
5	ตำแหน่งทางลูกเสือ ☐ ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ☐ รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน ☐ ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ☐ รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน ☐ ผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ☐ รองผู้กำกับกองลูกเสือสำรอง ☐ ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ☐ รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ ☐ ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ☐ รองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
6	ประสบการณ์ทางลูกเสือ ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 – 10 ปี ☐ 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนายม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านรายละเอียดของข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่า โรงเรียนของท่านมีสภาพ

ปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานลูกเสือ อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ช่อง

ระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	กิจกรรมดำเนินการ	สภาพปัจจุบันการ บริหารงาน					ปัญหาการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
00	มีการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน	✓						✓			

จากตัวอย่างในข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพปัจจุบันการดำเนินการ อยู่ในระดับ 5 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับ 4 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าปัญหาการดำเนินการจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอยู่ในระดับมาก

ข้อ	ผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบันการ บริหารงาน					ปัญหาการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณวุฒิทางลูกเสือไม่ต่ำกว่าวุฒดเบดจ์ 2 ท่อน										
2	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ในการจัดกิจกรรมลูกเสือในระดับต่าง ๆ										
3	ผู้บริหารโรงเรียนเข้าร่วมเป็นคณะวิทยากรให้การฝึกอบรมหลักสูตรผู้กำกับลูกเสือ ในระดับต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดการอบรม										
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน										
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และนโยบายในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียน										
6	ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครู บุคลากรและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนากิจการลูกเสือ										
7	ผู้บริหารโรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียนตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ										
8	ผู้บริหารโรงเรียนมีการมอบหมายผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือโรงเรียน										

[illegible]

[illegible]

ข้อ	ผู้บริหารโรงเรียน	สภาพปัจจุบันการบริหารงาน					ปัญหาการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
22	ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผล สรุป รายงานและเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม การให้บริการชุมชน อนุรักษ์ธรรมชาติ พัฒนา สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการ ช่วยเหลือ ให้บริการบุพการีและบุคคล ทูพพลภาพหรือผู้สูงอายุที่ขาดการดูแล										
23	ผู้บริหาร โรงเรียนวางแผนการจัด กิจกรรม การระดมทรัพยากร มาพัฒนา กิจกรรมลูกเสือ										
24	ผู้บริหารโรงเรียนจัดกิจกรรมการระดม ทรัพยากรมาพัฒนาโครงการลูกเสือของ โรงเรียน										
25	ผู้บริหารโรงเรียนประเมินผล สรุป รายงานและเผยแพร่ผลการระดม ทรัพยากรมาพัฒนาโครงการลูกเสือของ โรงเรียน										
26	ผู้กำกับลูกเสือมีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่ม ทักษะหรือคุณวุฒิอื่นทางลูกเสือ										
27	ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมประชุมสัมมนา เป็นวิทยากร หรือเข้าร่วมกิจกรรมทาง ลูกเสือระดับต่าง ๆ										

[illegible]

ข้อ	ลูกเสือ	สภาพปัจจุบันการ บริหารงาน					ปัญหาการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
45	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ที่ เกี่ยวข้องกับการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จารีต ประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคง ของประเทศชาติ										
46	ลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้อง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องแบบ ลูกเสือ										
47	ลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรม ลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน										
48	ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือด้วยความ สมัครใจ										
49	ลูกเสือเป็นแบบอย่างที่ดีได้รับคำยกย่อง ชมเชย										
ข้อ	การจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ	สภาพปัจจุบันการ บริหารงาน					ปัญหาการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
50	โรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตาม หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ ต่อเนื่องและก้าวหน้า										
51	โรงเรียนจัดฝึกอบรมตามแผนการ ฝึกอบรม (มีพิธีเปิด-ปิดประชุมกอง)										
52	โรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการ ต่าง ๆ ของลูกเสือ										

ข้อ	การจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือ	สภาพปัจจุบันการบริหารงาน					ปัญหาการบริหารงาน				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
53	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมและฝึกทักษะลูกเสือ										
54	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเทิดทูน สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์										
55	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริต ประเพณี วัฒนธรรม										
56	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามัคคี										
57	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม ความมั่นคงของประเทศไทย										
58	โรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนา โรงเรียน										
59	โรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อเป็นการพัฒนา ชุมชนหรือสังคม										
60	โรงเรียนมีการจัดโครงการ/กิจกรรม อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม										

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอขุนยวม

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

STUDY OF BOY SCOUTS ACTIVITY ADMINISTRATION GUIDELINES
IN KHUN YUAM DISTRICT SCHOOL UNDER THE MAEHONGSON PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

ผู้วิจัย

นายอนุภาพ เมืองมณีตย์

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

แบบสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนในอำเภอนวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นายอนุภาพ เมืองมานิตย์

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

The logo of Sri Rajabhat University is a circular emblem. It features a central tiered umbrella (parasol) above a book. The text "SRI RAJABHAT UNIVERSITY" is written in a circular path around the central symbols. The entire logo is rendered in a light gray, semi-transparent style.

2.1 ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าตามหลักสูตรลูกเสือ โดยมิ

2.2 ผู้กำกับลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรมวิชาพิเศษลูกเสือตามความสนใจ โดยมีแนวทางการ

[illegible]

3. ด้านลูกเสือ

3.1 ลูกเสือแต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องแบบลูกเสือ โดยมีแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ลูกเสือมีส่วนร่วมและวางแผนกิจกรรมลูกเสือทั้งใน และนอกโรงเรียน โดยมี แนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

4.1 โรงเรียนมีแผนการฝึกอบรมตามหลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือที่ต่อเนื่องและก้าวหน้า โดยมีแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติกิจกรรมพิธีการต่าง ๆ ของลูกเสือ โดยมีแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฅ

รูปภาพการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายผู้ทรงคุณวุฒิ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายอานุภาพ เมืองมานิตย์
วัน เดือน ปีเกิด	17 มิถุนายน 2522
ที่อยู่ปัจจุบัน	8 หมู่ 2 ตำบลเมืองปอน อำเภอนุขขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58140
อีเมลล์แอดเดรส	anuphap_1979@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2540 - 2545 หลักสูตร คุรุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงราย
ประสบการณ์การทำงาน	พ.ศ. 2563 – ปัจจุบัน ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองแห้ง ตำบลเมืองปอน อำเภอนุขขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2560 – 2562 ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านหนองแห้ง ตำบลเมืองปอน อำเภอนุขขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2555 – 2559 ครู โรงเรียนบ้านหนองแห้ง ตำบลเมืองปอน อำเภอนุขขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน พ.ศ. 2552-2554 ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหว่าโน ตำบลแม่ข่มน้อย อำเภอนุขขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน